Polasaí um Chosaint Leanaí

Coláiste na bhFiann & Cumann na bhFiann

Réasúnaíocht **2**
Gaolmhaireacht le hÉiteas Féiniúlachta na hEagraíochta **2**
Aidhmeanna **2**
Rólanna agus Freagrachtaí **2**
1. Dearbhú ar na bprionsabal treorach **3**
2. Róil agus freagrachtaí na bpríomhdhaoine **5**
3. Imní faoi chosaint leanaí a fhreagairt agus a thuairisciú **8**
Na hAguisíní **17**
Aguisín 1 - Reachtaíocht agus polasaithe náisiúnta 17
Aguisín 2 - Ráiteas um Chostaint Leanaí 19
Aguisín 3 - Cairt eagraíochtúil ar na Príomhróil 20
Aguisín 4 - Sonraí teagmhála Tusla 21
Aguisín 5 - Na Cineálacha mí-úsáide leanaí 23
Aguisín 6 - Na Sainchuntais poist 24
Aguisín 7 - Polasaí Frithbhulaíochta 29
Aguisín 8 - Polasaí Gearána 32

Réasúnaíocht

Déanann an polasaí seo cur síos ar an mbealach a bhfuil sé i gceist ag Coláiste na bhFiann agus Cumann na bhFiann treoirlínte a chur i bhfeidhm chun cosaint agus leas na ndaoine óga uile a fhreastalaíonn ar ár gcoláistí, ár gclubanna agus ár n-imeachtaí a chinntiú.

Gaolmhaireacht le hÉiteas Féiniúlachta na hEagraíochta

Déanaimid iarracht i gcónaí timpeallacht atá sábháilte, compordach agus sona a chruthú do na daoine óga. Tá sé tábhachtach go bhfuil siad i dtimpeallacht ina mbraithfidh siad sochar, go bhfuil a fhios acu go n-éistfear leo le tuiscint agus meas má tá cúiseanna imní orthu, agus go bhfeidhmeofaí de réir an eolais a chuirfear ar fáil.

Aidhmeanna

- An duine óg a chosaint, i gcónaí. Tá gach duine freagrach as sábháilteacht leanaí agus daoine óga. Is iad cearta an duine óig an rud is tábhachtaí.
- Feasacht ar mhí úsáid leanaí a ardú i measc na foirne agus páirtithe uile na hEagraíochta (lena n-áirítear an Bainisteoir, gach Múinteoir, an t-Ard chinnire, Bean an tí, Fear an tí, gach Cinnire, gach Feighlí, na Daoine óga, srl) Cuirtear mí-úsáid mhothúchánach, fhisiciúil, ghnéis agus faillí san áireamh.
- Nósanna imeachta soiléire a chur i bhfeidhm do phearsana uile na hEagraíochta maidir le conas déileáil le hamhras na líomhaintí faoi mhí-úsáid leanaí.

Rólanna agus Freagrachtaí

- Déanfaidh an Coiste Bainistíochta agus foirne na gColáistí comhordúchán agus monatóireacht ar chur i bhfeidhm an pholasaí cosaint leanaí
- Déanfar athbhreithniú ar fheidhm an pholasaí nua ar bhonn bliantúil
- **Dhaingnigh an Coiste Bainistíochta an polasaí uasdátaithe go hoifigiúil i mí Bealtaine 2018.**

1. Dearbhú ar na bprionsabal treorach

An Eagraíocht

Reáchtálann Coláiste agus Cumann na bhFiann seirbhísí óige trí Ghaeilge do dhaoine óga na tíre. San áireamh tá cúrsaí cónaithe samhraidh, clubanna óige, turais scoile, imeachtaí lae agus deireadh seachtaine.

Creidimh, luachanna agus cóid na heagraíochta

Tá bainistíocht, foireann agus oibrithe deonacha Choláiste agus Chumann na bhFiann tiomanta do chearta leanaí agus daoine óga a chosaint agus a chur chun cinn. Áiríonn sé seo a gcearta go gcosnófar iad, go gcaitear leo le meas, go n-éistfí leo agus go gcuirfí a dtuairimí féin san áireamh i ngach cinneadh a bhaineann leo. Tá sé mar aidhm ag an eagraíocht timpeallacht atá oscailte, uilechuimsitheach, ómósach, cothrom, daonlathach agus fulangach a chruthú a fhéachfaidh le tacú le gach leanbh agus le forbairt na ndaoine fásta atá ag obair leo. Cinntíonn an eagraíocht nach bhfuil aon leanbh nó duine óg faoi mhíbhuntáiste nó nach gcaitear go héagsúil leis mar gheall ar inscne, cúlra sóisialta, stádas teaghlaigh, claonadh gnéasach, reiligiún, míchumas, cine nó ballraíocht den Lucht Siúil. Is é príomhaidhm na heagraíochta seirbhísí a sholáthar a thugann cumhacht do leanaí agus daoine óga agus a mbíonn tionchar dearfach acu orthu i ngach gné dá saol. Déanann an eagraíocht gach iarracht a chinntiú go bhfuil an t-ionad oibre sábháilte go fisiceach agus go mothúchánach.

Glacann Coláiste agus Cumann an-dáiríre leis an dualgas atá orthu cloí le gach polasaí náisiúnta, reachtaíocht reatha agus treoir a bhaineann le cosaint leanaí agus daoine óga (**Aguisín 1**):

- An tAcht fán nGníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach, 2013
- An tAcht um Chúram Leanaí 1991
- Acht na Leanaí 2001
- An tAcht um Thús Áite do Leanaí 2015
- An tAcht um Cheartas Coiriúil (Faisnéis faoi Chionta in aghaidh Leanaí agus Daoine Soghonta a Choinneáil) 2012
- An tAcht um Cheartas Coiriúil 2006, Alt 176: Leanaí i mBaol go Meargánta
- Na hAchtanna um Chosaint Sonraí 1988 agus 2003
- An tAcht um Fhoréigean Baile 1996
- An tAcht Oideachais (Leas) 2000
- An tAcht Oideachais 1998
- An tAcht um Shaoráil Faisnéise, 2014
- Na hAchtanna um an mBiúró Náisiúnta Grinnfhiosrúcháin (Leanaí agus Daoine Soghonta) 2012 go 2016
- An tAcht um Chionta Neamh-Mharfacha in aghaidh an Duine 1997
- An tAcht um Nochtadh Cosanta 2014
- An tAcht um Chosaintí do Dhaoine a Thuairisceoidh Drochúsáid Leanaí 1998

Tá Coláiste agus Cumann na bhFiann tiomanta d'athbhreithniú a dhéanamh ar na treoirphrionsabail agus ar nósanna imeachta um chumhdach leanaí gach dara bliain ar a laghad, nó níos luaithe más gá, mar gheall ar cheisteanna seirbhíse nó athruithe sa reachtaíocht nó sa bheartas náisiúnta. De réir riachtanas an Achta um Thús Áite do Leanaí 2015, tá Ráiteas um Chosaint Leanaí ag Coláiste agus Cumann na bhFiann (**Aguisín 2**). Coinníonn an eagraíocht clár, ar bhonn rialta, de dhaoine sainordaithe a nuashonraítear.

Cé dó an dearbhú?
Tá treoirphrionsabail na heagraíochta i bhfeidhm chun leanaí agus daoine óga a chosaint. Cuirtear na treoirphrionsabail in iúl do gach duine lena mbaineann siad m.h. comhaltaí boird, an lucht bainistíochta, gach oibrí agus oibrí deonach, leanaí agus daoine óga. Táthar ag súil go gcomhlíonfaidh gach duine san eagraíocht na riachtanais maidir le leanaí agus daoine óga a chosaint.

Conas a chuirimid ár dtreoirphrionsabail in iúl?

- Tá na treoirphrionsabail ar shuíomh Gréasáin na heagraíochta - www.cnb.ie
- Cuirtear na treoirphrionsabail in iúl ag cúrsaí oiliúna Cinnirí, Feighlithe, Ardchinnirí, Múinteoirí agus Bainisteoirí.
- Tá na treoirphrionsabail san áireamh sna lámhleabhair oiliúna ar fad do na grúpaí seo a leanas: Cinnirí, Feighlithe, Ardchinnirí, Múinteoirí agus Bainisteoirí.
- Cuirtear treoirphrionsabail ar fáil ar iarratas do thuismitheoirí na ndaoine óga a úsáideann ár seirbhísí.

Tá Coláiste agus Cumann na bhFiann tiomanta do threoirphrionsabail agus nósanna imeachta um chosaint leanaí na heagraíochta a chur i bhfeidhm agus athbhreithniú a dhéanamh orthu.

2. Róil agus freagrachtaí na bpríomhdhaoine

Daoine ainmnithe

Tá an duine ainmnithe freagrach as treoirphrionsabal a fhorbairt agus nósanna imeachta um chosaint leanaí a threorú. Is gá dóibh a chinntiú freisin go bhfuil beartais agus nósanna imeachta ag teacht leis an gcleachtas is fearr. Ba cheart don duine/daoine ainmnithe cumarsáid a dhéanamh leis na príomhoibrithe agus na hoibrithe deonacha go léir a bhfuil róil agus freagrachtaí ábhartha acu. Cuidíonn siad freisin le hathbhreithniú ar na treoirphrionsabail agus nósanna imeachta um chosaint leanaí. Feidhmíonn an duine ainmnithe do Choláiste agus do Chumann na bhFiann mar DCA don eagraíocht freisin.

Duine Caidrimh Ainmnithe (DCA)

Tá an duine idirchaidrimh ainmnithe freagrach as a chinntiú go gcloítear le nósanna imeachta tuairiscithe laistigh den eagraíocht, d'fhonn aon ábhar buartha faoi leas agus cosaint leanaí a chur faoi bhráid Tusla gan mhoill. Tá sé de dhualgais ag an DCA gach ábhar imní nó líomhain a bhaineann le mí-úsáid leanaí a cuireadh ar a (h)aird, agus an chaoi ar pléadh le haon ábhar buartha nó líomhain i leith mí-úsáid leanaí a chur ar taifead. Má dhéantar cinneadh, mar DCA, gan ábhar imní a thuairisciú le Tusla, ba cheart tabhairt faoi na céimeanna seo a leanas:

- Ba cheart na cúiseanna gan tuairisciú a dhéanamh a chur ar taifead
- Ba cheart aon ghníomhartha faoinar tugadh mar thoradh ar an mbuairt a chur ar taifead
- Ba cheart míniú soiléir a thabhairt don fhostaí nó don oibrí deonach a thug an bhuairt chun solais ar na cúiseanna nach bhfuil an bhuairt á cur in iúl do Tusla
- Ba cheart an fostaí nó an t-oibrí deonach a chur ar an eolas, má bhíonn siad buartha go fóill faoin gcás, is fúthu atá sé tuairisc a dhéanamh le Tusla nó leis an nGarda Síochána

Ról agus Freagrachtaí an Duine Caidreamh Ainmnithe (DCA)

- Freagrach as a bheith suas chun dáta le gach reachtaíocht agus treoir um chosaint leanaí agus eolas a bheith aige ar fhreagrachtaí na heagraíochta maidir le leanaí a chosaint.
- Eolach ar phrionsabail threoracha agus nósanna imeachta um chosaint leanaí na heagraíochta.
- A chinntiú go leantar nósanna imeachta tuairiscithe laistigh den eagraíocht, ionas go gcuirtear imní faoi leas agus chosaint leanaí ar aghaidh go pras chuig Tusla.
- Na hábhair imní faoi chosaint agus leas leanaí a fháil ó oibrithe agus oibrithe deonacha agus breithniúnas a dhéanamh an bhfuil forais réasúnacha ann le tuairisciú do Tusla.
- Freagrach as imní faoi chosaint leanaí nó faoi leas leanaí a thuairisciú do Tusla agus/nó don Gharda Síochána, bunaithe ar chomhairle a tugadh (Comhshíniú leis an Duine Sainordaithe) thar ceann na heagraíochta, ag baint úsáide as Tairseach Gréasáin Tusla.
- Tuismitheoirí/caomhnóirí an linbh a chur ar an eolas go bhfuil tuairisc le cur faoi bhráid Tusla nó an Gharda Síochána, ach sa chás: Má chuirtear in iúl do na tuismitheoirí/caomhnóirí gur dócha go gcuirfí an leanbh nó an duine óg i mbaol; Má chuirtear na tuismitheoirí/caomhnóirí ar an eolas is féidir go mbeidh tú, mar an tuairisceoir, i mbaol díobhála ón teaghlach; D'fhéadfadh eolas an teaghlaigh ar an tuairisc dochar a dhéanamh do chumas Tusla measúnú a dhéanamh.
- Gníomhú mar idirghabhálaí le Tusla agus leis an nGarda Síochána, nuair is cuí.
- Taifead a dhéanamh ar gach imní faoi chosaint nó líomhaintí faoi mhí-úsáid leanaí a cuireadh in iúl chomh maith le haon ghníomh a dhéantar mar fhreagra ar na hábhair imní seo.
- Freagrach as cuntas ceart a choinneáil sábháilte, faoi rún agus in áit shlán.
- Freagrach as comhairle a sholáthar do bhaill fhoirne agus oibrithe deonacha maidir le hábhair imní nó imní faoi mhí-úsáid leanaí. Taifead a choimeád den chomhairle seo.

Ceapadh an DCA
Ceapadh Duine Caidrimh Ainmnithe (DCA) agus Leas Duine Caidrimh Ainmnithe (Leas DCA) don eagraíocht ina iomláine. Tá an DCA freagrach as acmhainní d'aon chomhalta foirne nó oibrí deonach a bhfuil buarthaí um chosaint leanaí orthu agus déanfaidh sé/sí idirchaidreamh le gníomhaireachtaí seachtracha.

I gcás Coláiste na bhFiann, ainmnítear an Bainisteoir mar DCA ar gach cúrsa. Is é/í an Bainisteoir a bheidh freagrach as Cosaint Leanaí ar na cúrsaí. Ceapfar oide mar Leas DCA roimh thús an chúrsa chun áit an DCA a thógáil mura bhfuil sé/sí ar fáil ar chúis éigin. Tá sonraí faoi ainm agus sonraí teagmhála an DCA agus an Leas DCA ar fáil don fhoireann agus do na hoibrithe deonacha a oibríonn ar an gcúrsa. Is é an Bainisteoir Riaracháin an DCA do Choláiste na bhFiann mar eagraíocht agus an Bainisteoir Forbartha mar Leas DCA.

Daoine Sainordaithe
Is ionann daoine sainordaithe agus daoine a mbíonn teagmháil acu le leanaí/daoine óga agus/nó le teaghlaigh, agus a bhíonn in eochairphost mar gheall ar a gcáilíochtaí, oiliúint agus/nó ról fostaíochta, chun cuidiú chun leanaí agus daoine óga a chosaint ó dhíobháil. De réir Acht um Thús Áite do Leanaí 2015, is Daoine Faoi Shainordú (DFS) iad na Bainisteoirí agus na múinteoirí ar chúrsaí samhraidh. Is daoine faoi shainordú freisin na Bainisteoirí atá ag plé le clubanna óige agus imeachtaí do dhaoine óga. (*Aguisín 2: Sceideal na nDaoine faoi shainordaithe faoin acht um thús áite do leanaí, 2015* Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta do Chosaint agus Leas Leanaí)

Ról agus Freagrachtaí Duine Sainordaithe
Tá 2 phríomhoibleagáid dlíthiúla ar dhaoine sainordaithe faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015

- Dochar leanaí agus daoine óga, os cionn tairsí sainithe, a thuairisciú do Tusla
- Cabhrú le Tusla, má iarrtar sin, le measúnú a dhéanamh ar ábhar imní a bhí ina ábhar do thuarascáil sainordaithe

Mar dhuine sainordaithe, is gá, faoin reachtaíocht, tuairisc a thabhairt ar aon eolas, creideamh nó amhras réasúnach go ndearnadh díobháil do leanbh nó duine óig, go ndearnadh díobháil dó nó go bhfuil sé i mbaol díobháil a dhéanamh. Sainmhíníonn an tAcht dochar mar ionsaí, drochchóireáil, faillí nó drochúsáid ghnéasach, agus clúdaíonn sé cásanna aonair agus iolracha.

Níl feidhm ag na ceanglais tuairiscithe faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 ach amháin maidir le faisnéis a fuair an duine sainordaithe nó a tháinig ar an eolas faoi ó tháinig an tAcht i bhfeidhm. Mar sin féin, má tá imní réasúnach ann faoi mhí-úsáid san am a chuaigh thart, i gcás inar tháinig an fhaisnéis ar aird an duine sainordaithe roimh an Acht agus go bhféadfadh riosca leanúnach a bheith ann do leanaí agus do dhaoine óga, ba cheart tuairisc a thabhairt do Tusla faoin Treoir um Thús Áite do Leanaí 2017.

Nós imeachta chun an liosta de dhaoine sainordaithe a choimeád
Coláiste na bhFiann - Déantar liosta na nDaoine Sainordaithe a nuashonrú i mí Bealtaine gach bliain roimh na cúrsaí Samhraidh. Déantar athbhreithniú air arís nuair a bhíonn na cúrsaí críochnaithe chun na daoine nach bhfuil ag obair sa tseirbhís a thuilleadh a bhaint. Is faoi DCA na heagraíochta atá sé an liosta a leasú.
Cumann na bhFiann - Déantar liosta na ndaoine Sainordaithe i mí Mheán Fómhair gach bliain roimh thús na gclubanna óige. Déantar athbhreithniú air roimh na himeachtaí go léir agus déantar leasuithe má chuireann duine sainordaithe in iúl dúinn nach bhfuil siad ag obair / ag obair go deonach sa tseirbhís a thuilleadh. Is faoi DCA na heagraíochta atá sé an liosta a leasú.

Duine neamh-shainordaithe
Admhaíonn an eagraíocht nach bhfuil aon oibleagáid dhlíthiúil ar dhaoine neamh-shainordaithe (ag obair nó ag obair go deonach) laistigh den eagraíocht ábhar imní faoi chosaint leanaí a thuairisciú. Tá tábhacht ollmhór, áfach, ag baint le tuairisciú inmheánach. Cuirtear oiliúint ar fáil do na daoine neamhshainordaithe seo maidir le gach cineál teagmhas a thuairisciú. Is féidir leis na tuarascálacha seo a bheith ina gcabhair mhór do dhaoine sainordaithe.

DCA (Duine Caidreamh Ainmnithe) agus DFS (Daoine Faoi Shainordú)
Tá Daoine Faoi Shainordú ag obair san eagraíocht. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach mór don DFS an oibleagáid atá orthu chun tuairisciú a dhéanamh faoin Acht um Thús Áite do Leanaí, 2015 a chomhlíonadh. Ní féidir leis an DCA an oibleagáid a chomhlíonadh thar a gceann. Má ghlacann duine sainordaithe ról an DCA san eagraíocht, caithfidh sé/sí oibleagáidí reachtúla a chomhlíonadh.

Féach an chairt faoi Aguisín 3

3. Imní faoi chosaint leanaí a fhreagairt agus a thuairisciú

Cuirtear Tusla ar an eolas i gcónaí má bhíonn aon chúis réasúnach imní nó má tá leanbh i mbaol mí-úsáide nó faillí. Déantar an t-ábhar imní a thuairisciú go pearsanta, ar an nguthán nó i scríbhinn chuig an tseirbhís dualgais oibre sóisialta áitiúil sa limistéar ina gcónaíonn an leanbh. (Sonraí teagmhála ag www.tusla.ie agus Aguisín 4) Rachaidh duine sainordaithe i dteagmháil le Tusla chun ábhar imní a phlé go neamhfhoirmiúil mura bhfuil siad cinnte ar cheart nó nár cheart tuairisc a dhéanamh. Má mheasann Tusla go bhfuil an t-ábhar imní faoi bhun na dtairseacha tuairiscithe, leanfaidh an eagraíocht gach comhairle a fhaightear. Cuirfear san áireamh teagmháil le seirbhísí eile a d'fhéadfadh a bheith níos oiriúnaí chun freastal ar riachtanais an linbh agus/nó an teaghlaigh. Coinnítear taifead ar an gcomhairle ar fad a chuireann Tusla ar fáil.

Forais réasúnta imní

Cuirtear Tusla ar an eolas i gcónaí nuair a bhíonn forais réasúnta imní go mb'fhéidir go raibh, go bhfuil, nó go mbíonn baol mí-úsáide nó faillí. Tuigtear nach gá a chruthú gur tharla mí-úsáid chun imní a thuairisciú do Tusla. Ní theastaíonn ach go mbíonn forais réasúnta imní agat. Is é ról Tusla measúnú a dhéanamh ar na hábhair imní a tuairiscíodh di. Áirítear le forais réasúnta imní cosanta nó leasa faoi leanbh nó duine óig:

- Fianaise, gortú nó iompar mar shampla, atá ag teacht leis an líomhain faoin mhí-úsáid agus nach dócha go raibh cúis éigin eile leo ar bhealach ar bith eile
- Imní ar bith faoi mhí-úsáid fhéideartha
- Comharthaí comhsheasmhacha go bhfulaingíonn an leanbh nó an duine óg toisc faillí mhothúchánach nó cholainne
- Leanbh nó duine óig a deir nó a thugann le fios ar bhealach éigin eile go ndearnadh mí-úsáid orthu
- Admháil nó leid le haosach nó le leanbh nó duine óg faoi mhí-úsáid líomhanta a rinne siad
- Cuntas ó dhuine a chonaic mí-úsáid á dhéanamh ar an leanbh/duine óg

Aguisín 5 - Na cineálacha Drochúsáide Leanaí mar atá sainmhínithe san Acht. Tá tagairt le déanamh dóibh seo sa tuairisciú.

Rúndacht agus Comhroinnt eolais

Tá an eagraíocht tiomanta dá freagrachtaí gairmiúla agus dlíthiúla maidir le rúndacht agus malartú faisnéise. Nuair a thagann imní faoi chosaint leanaí chun cinn, ní roinntear faisnéis ach ar bhonn 'riachtanais' ar mhaithe le leas an linbh/duine óig leis na húdaráis reachtúla ábhartha agus le tuismitheoirí/caomhnóirí. Ní féidir leis an eagraíocht ná leo siúd atá ag obair laistigh di aon ghealltanais maidir le rúndacht a thabhairt do leanbh/duine óg nó dá dteaghlaigh maidir le himní faoi chosaint leanaí. Ní chuireann na hAchtanna um Chosaint Sonraí 1988 agus 2003 cosc ar chomhroinnt faisnéise ar bhonn réasúnach agus comhréireach chun críche chosaint leanaí. Tá an t-údarás ag Tusla faisnéis a roinnt maidir le leanbh/duine óg atá ina ábhar do mheasúnú riosca nuair a iarrtar ar dhuine sainordaithe cúnamh a sholáthar. Ní roinneann Tusla ach an méid atá riachtanach agus comhréireach i gcúinsí gach cáis ar leith. Aithníonn an eagraíocht go bhfuil sé de cheart ag Tuismitheoirí/caomhnóirí agus leanaí/daoine óga fios a bheith acu an bhfuil faisnéis phearsanta á roinnt, ach amháin sa chás go gcuirfeadh sé sin an leanbh/duine óg i mbaol breise nó go gcuirfí an tuairisceoir i mbaol.

Ní chomhroinntear an t-eolas a chomhroinneann Tusla leis an eagraíocht le haon tríú páirtí má thugann an eagraíocht cúnamh dó chun measúnacht a dhéanamh, mura measann Tusla é bheith iomchuí agus go dtugann sé údarú i scríbhinn gur féidir an t-eolas a chomhroinnt. Cloíonn sé sin leis na prionsabail den chosaint sonraí, ina n-aithnítear gur féidir eolas a chomhroinnt i gcúinsí áirithe ar mhaithe le leasanna na cosanta leanaí, ach go gcaitheann an chomhroinnt sin bheith éigeantach agus comhréireach. Tuigtear gur cion é faoi Alt 17 den Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 eolas a

nochtadh le haon tríú páirtí, a chomhroinnt le Tusla i gcaitheamh measúnachta, murar thug Tusla údarú scríofa duit chuige sin.

Tuairisc shainordaithe a dhéanamh
Déantar tuairisc i leith imní shainordaithe a thaisceadh le Tusla ag baint leasa as an bhfoirm thuairisce riachtanach, ar chóir tásc a thabhairt uirthi gur duine shainordaithe atá á líonadh agus go mbaineann an tuairisc faoi imní shainordaithe. San áireamh, cuirtear an oiread eolais ábhartha agus is féidir leis an tuairisc, óir go gcuideoidh sé sin le hidirghabháil luath, éifeachtach don leanbh, agus go bhféadfar an dóchúlacht a laghdú go gcaithfidh Tusla teagmháil a dhéanamh leo.

Ag déileáil le nochtadh díobhála ó leanbh nó duine óg
Má fhaigheann DFS nochtadh díobhála ó leanbh nó duine óg ní foláir dó/di tuairisc shainordaithe faoi imní a dhéanamh le Tusla. Ní gá fírinne na n-éileamh ná creidiúnacht an linbh/duine óig a bhreithniú. Mura sásaíonn an imní an tairseach chun tuairisciú mar imní shainordaithe, ba cheart dó/di í a thuairisciú le Tusla mar imní réasúnta de réir na Treorach seo. Caithfear Tusla a chur ar an eolas ámh i leith gach priacal do leanbh nó duine óg os cionn na tairsí, óir nach gcreideann baint priacail de leanbh amháin nach mbíonn leanbh ar bith eile i mbaol. Féadann an t-eolas a fhaightear sa nochtadh bheith ríthábhachtach do mheasúnú priacail Tusla i leith linbh éigin eile, bíodh sé san am i láthair nó amach anseo. Pléitear le nochtaithe mí-úsáide go híogair agus go gairmiúil, i gcónaí. Ní mór don DFS a fhaigheann an fhaisnéis sin éisteacht go cúramach agus ar shlí thacúil. Ní mór a bheith an-chúramach nach gcaillfear muinín an linbh. Níor chóir agallamh foirmiúil a dhéanamh.

- Éist go réidh, go cúramach agus go haireach leis an leanbh nuair a fhaigheann tú an nochtadh
- Glac go dáiríre lena bhfuil á rá ag an leanbh/duine óg
- Tabhair tacaíocht don leanbh/duine óg
- Cuir an leanbh ar a suaimhneas gur ghlac siad an cinneadh ceart chun labhairt leat
- Ná cuir ceisteanna ach ar chúiseanna soiléirithe amháin. Ná cuir treoircheisteanna
- Dearbhaigh leis an leanbh arís gur ceart agus gur tuigeadh an méid a chuala tú
- Ná nocht aon tuairimí faoin mí-úsáideoir líomhnaithe
- Ná cuir cosc ar an leanbh imeachtaí tábhachtacha a thabhairt chun cuimhne
- Ná geall go gcoinneofar aon rud faoi rún. Mínigh go mb'fhéidir go mbeidh gá le cabhair bhreise
- Déan mioncuntas ar an gcomhrá a tharla, leis na sonraí seo a leanas:
- Céard a tharla, cá háit, cathain?
- Cur síos agus léaráidí, más féidir, de ghortaithe fisiciúla.
- Mínithe ar na gortaithe ag úsáid athrá díreach más cuí.
- Déan cinnte go dtuigeann an leanbh/duine óg na nósanna imeachta a leanfaidh an comhrá
- Breac síos taifead scríofa den chomhrá chomh luath agus is féidir, chomh mionsonraithe agus is féidir
- Caith go rúnda leis an eolas, faoi réir riachtanais na treorach agus na reachtaíochta sin
- De ghnáth cuirtear tuismitheoirí/caomhnóirí ar an eolas go bhfuil tuairisc á dhéanamh. B'fhéidir go ndéanfaí cinneadh, go mbeadh an leanbh/duine óg i ndainséar nó i mbaol níos mó dá gcuirfí an tuismitheoir/caomhnóir ar an eolas. Ba chóir an cinneadh gan tuismitheoir/caomhnóir a chur ar an eolas a thaifeadadh i dteannta le cúiseanna an chinnidh sin.
- Ní mór an DCA a chur ar an eolas agus an taifead cuí a thabhairt dó/di.
- Cuirfidh DCA na heagraíochta an t-amhras agus aon tuairiscí faoi bhráid an Bhord Stiúrtha, agus leanfaidh sé/sí ar aghaidh de réir na dtreoirlínte.

Tá polasaí comhshínithe ag an eagraíocht:
Coláiste na bhFiann – DFS agus DCA an chúrsa. Más DCA an chúrsa atá mar ábhar na tuairisce, is DCA na heagraíochta atá mar chomhshíniú leis an DFS.

Coláiste na bhFiann (cúrsaí samhraidh) - DFS agus DCA an chúrsa samhraidh. Más é DCA an chúrsa ábhar na tuarascála, tuairiscíonn DCA na heagraíochta i gcomhpháirt leis an DFS.

Nósanna imeachta tuairiscithe má dhéantar líomhaintí nó má tá amhras ann maidir le mí-úsáid leanaí

Má fhaightear gearán nó má tá amhras ann maidir le mí-úsáid leanaí:

- Cuirfidh an DFS an DCA ar an eolas láithreach.
- Cuirfidh an DCA, DCA na heagraíochta ar an eolas. Is faoi DCA na heagraíochta é a chur in iúl don Phríomhfheidhmeannach. Cuirfidh an Príomhfheidhmeannach é in iúl don Bhord Stiúrtha.
- Is gá don DFS ráiteas scríofa den líomhain a chur ar fáil bunaithe ar chomhrá leis an duine atá ag déanamh na líomhna.
- Rachaidh an DFS/DCA chun comhairle a fháil ó Tusla agus beidh an DFS freagrach as tuairisciú a dhéanamh, bunaithe ar an gcomhairle sin in éineacht leis an DCA.
- Má chinneann an DFS/DCA, i ndiaidh dó/di comhairle a dhéanamh le Tusla nach gá an t-ábhar a thuairisciú, ní mór dó/dí DCA na heagraíochta a chur ar an eolas. Ansin, ní mór dó/dí an duine nó an ghníomhaireacht atá ag déanamh na líomhna a chur ar an eolas faoi na cúiseanna leis an gcinneadh sin. Má tá cúiseanna imní ar an DFS sin fós, is féidir leo dul i gcomhairle le Tusla nó leis an nGarda Síochána, nó tuairisc a thabhairt dóibh ar bhonn aonair. Bíonn forálacha an Achta Um Chosaint Dhaoine a Thuairiscíonn Mí-úsáid Leanaí 1998 i gceist, má dhéanann siad tuairisc réasúnta le meon macánta.
- Má chinneann an DFS, i ndiaidh dó/dí dul i gcomhairle le Tusla gur chóir an t-ábhar a thuairisciú, ní mór dó/dí DCA agus DCA na heagraíochta a chur ar an eolas, agus ní mór dó/dí leanúint ar aghaidh de réir na nósanna imeachta atá clúdaithe i **dTús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta do Chosaint agus Leas Leanaí.**
- Comhlíonfaidh an DFS agus an DCA foirm thuairiscithe chaighdeánach ar an mbealach is cuimsithí agus is féidir.
- Cuirfidh sé/sí an mí-úsáideoir líomhnaithe ar an eolas faoi fhíricí agus cineál na líomhna, agus déarfaidh sé/sí go raibh/nach raibh sé tuairiscithe do Tusla ag an DFS agus an DCA.
- Más faoi fhostaí a dhéantar líomhaintí bíonn an fostaí i dteideal sonraí agus cóip den líomhain i scríbhinn, comhairle, ionadaíocht agus deis freagra a thabhairt don Phríomhfheidhmeannach agus don Bhord laistigh de sheachtain.
- Má cheapann an Príomhfheidhmeannach agus an Bord Stiúrtha go bhfuil riosca ann, d'fheadfadh sé/sí ceangal ar an bhfostaí an suíomh a fhágáil. Mura bhfuil siad cinnte, rachaidh DCA na heagraíochta i gcomhairle le Tusla/an Gharda Síochána.
- Má dhéantar cinneadh an fostaí a fhágáil sa suíomh, cuirfidh DCA na heagraíochta Tusla (i roinnt cásanna an Garda Síochána) ar an eolas freisin.
- Nuair a líomhnaítear gur tharla mí-úsáid, déanfaidh an Príomhfheidhmeannach agus an Bord Stiúrtha an scéal a iniúchadh. Beidh cruinniú acu nuair atá an fhaisnéis ábhartha bailithe. Ag an gcruinniú sin, déanfaidh an Bord Stiúrtha na nithe seo a leanas a mheas go mion:
    - Na líomhaintí a rinneadh agus a bhfoinse
    - An chomhairle a chur na húdaráis ábhartha orthu
    - Na freagraí scríofa ón bhfostaí
- Ní mór deis a thabhairt don mhí-úsáideoir líomhnaíthe a c(h)ás a chur faoi bhráid an chruinnithe, agus is féidir leo duine eile a bheith leis/leí.
- Ní mór don Phríomhfheidhmeannach/Bord Stiúrtha déileáil leis an ábhar ar shlí leochaileach agus ní mór caitheamh go cothrom leis an mí-úsáideoir líomhnaithe.
- Déanfaidh an Phríomhfheidhmeannach/Bord Stiúrtha cinneadh faoi céard a dhéanfaidh siad, má tá aon rud le déanamh, bunaithe ar a iniúchadh agus cuirfidh siad an mí-úsáideoir líomhnaithe ar an eolas i scríbhínn.

- Nuair nach féidir leis an bPríomhfheidhmeannach/Bord Stiúrtha iniúchadh a dhéanamh ar líomhaintí (mar shampla nuair a tharla an mhí-úsáid fad is a bhí an mí-úsáideoir líomhnaithe fostaithe áit éigin eile, nó nuair atá na húdarás ábhartha ag déanamh iniúchadh air/uirthi), déanfaidh an Príomhfheidhmeannach cibé gníomh a mholann an t-údarás. Fanfaidh an Príomhfheidhmeannach i dteagmháil dlúth le Tusla agus gheobhaidh siad tuairiscí agus cuntas uathu nuair is cuí.

Drochúsáid shiarghabhálach / Mí-úsáid stairiúil
Tagraíonn mí-úsáid shiarghabhálach do mhí-úsáid a bhain le duine fásta le linn a n-óige. Maidir le mí-úsáid chúlghabhálach, déantar tuairisc do Tusla i gcás ina bhféadfadh riosca reatha nó riosca ionchasach a bheith ann do leanaí nó do dhaoine óga ón duine a bhfuil líomhain ina choinne.Mar a tharlaíonn i gcás linbh nó duine óig, déileálfaidh an duine sainordaithe le nochtadh mí-úsáide ó dhaoine fásta go híogair agus go gairmiúil.

Taifead a choimeád
Aithníonn Coláiste agus Cumann na bhFiann an tábhacht a bhaineann leis an ngá atá le heolas ar ardchaighdeán a bhailiú agus a roinnt le Tusla. Tá sé tábhachtach go mbaileofar faisnéis faoi imní faoi leas nó faoi chosaint linbh/duine óig go luath agus go roinnfí é chomh luath agus is féidir leis an duine cuí laistigh den eagraíocht. D'fhéadfadh sé seo éascú a dhéanamh ar chomharthaí luathrabhaidh a phiocadh suas agus idirghabhálacha a chur i bhfeidhm chomh luath agus is féidir.

Taifeadann an eagraíocht imní ag gach leibhéal foirne, ag daoine sainordaithe agus ag daoine nach bhfuil sainordaithe. Má bhíonn cúis réasúnach imní ann, cuirtear tuairisc chuig Tusla. Ní shásaíonn tuarascálacha áirithe cúis réasúnach imní. Más amhlaidh an cás, tar éis breithniú agus dul i gcomhairle leis an DCA, déanann an DCA an imní, mar aon leis an gcinneadh gan tuairisc a thabhairt, a thaifeadadh. Tá rochtain ag an DCA agus ag an Leas-DCA ar na taifid seo agus tá siad freagrach as a n-athbhreithniú.

4. Earcaíocht agus Roghnú

Aithníonn Coláiste agus Cumann na bhFiann an tábhacht a bhaineann le timpeallachtaí sábháilte a chruthú agus iad ag obair le leanaí agus daoine óga. Tá gach nós imeachta agus cleachtas i bhfeidhm le bheith leanbhlárnach - ag obair ar bhealach a chuireann an leanbh i gcroílár gach a ndéanaimid. Cuid lárnach de chruthú na dtimpeallachtaí sábháilte seo is ea earcú agus roghnú oibrithe agus oibrithe deonacha. Déanaimid é seo trí:

- Oiliúint agus faisnéis a sholáthar maidir le cosaint leanaí/daoine óga. Bíonn gach oibrí agus oibrí deonach soiléir maidir lena bhfreagrachtaí agus tuigeann siad na cineálacha éagsúla mí-úsáide agus na rioscaí a d'fhéadfadh a bheith ag leanaí/daoine óga a bhfuil siad ag obair leo.
- Nósanna imeachta a chur i bhfeidhm chun gníomhaíochtaí a bhainistiú go sábháilte. Cuireann an eagraíocht treoir ar fáil d'oibrithe agus d'oibrithe deonacha maidir le gníomhaíochtaí a phleanáil agus a reáchtáil ar bhealach a dhíríonn ar shábháilteacht leanaí agus daoine óga d'fhonn fáil réidh leis an oiread riosca agus is féidir.
- Ár n-oibrithe agus oibrithe deonacha a bhainistiú go héifeachtach. Cuirtear cód iompair ar fáil do gach oibrí agus oibrí deonach a thugann soiléireacht ar chleachtais inghlactha agus do-ghlactha laistigh den eagraíocht. Cuid lárnach de seo is ea an oiliúint.

Earcaíocht agus roghnú sábháilte

Tá Coláiste agus Cumann na bhFiann tiomanta do na daoine is feiliúnaí atá ar fáil a earcú le bheith ag obair le daoine óga. Baintear é seo amach ag baint úsáide as na modhanna seo a leanas:

- Cur síos soiléir ar an bpost a sholáthar mar aon le sonraí ar na freagrachtaí a bhaineann leis an ról
- Foirmeacha iarratais críochnúla ag lorg eolais ón iarratasóir
- Grinnfhiosrúchán an Gharda Síochána
- Teistiméireachtaí
- Agallamh, Ionduchtú agus Oiliúint
- Traenáil
- Maoirseacht agus tacaíocht leanúnach

Cur síos ar phoist

Bíonn cur síos cruinn ar na poist mar aon leis na freagrachtaí a bhaineann leis na róil ar fáil do gach leibhéal foirne nuair a bhíonn iarratas á dhéanamh acu. Ina measc seo tá ceanglais maidir le taithí agus cáilíochtaí a theastaíonn don ról. Cuirtear a bhfreagrachtaí in iúl dóibh siúd a aithnítear mar dhaoine sainordaithe san eagraíocht agus cuirtear oiliúint ar fáil dóibh.

Foirmeacha iarratais

Comhlánaíonn iarratasóir ag gach leibhéal den fhoireann foirmeacha iarratais trínár bhfoirmeacha iarratais ar líne ar shuíomh gréasáin na heagraíochta – www.cnb.ie. Déanann an Bhainistíocht athbhreithniú ar iarratais don tseirbhís atá i gceist agus roghnaítear na hiarrthóirí is fearr.

Grinnfhiosrúchán an Gharda Síochána

Comhlíonann an eagraíocht na hoibleagáidí reachtúla atá uirthi maidir le riachtanais ghrinnfhiosrúcháin an Gharda Síochána do dhaoine a oibríonn le leanaí sna hAchtanna um an mBiúró Náisiúnta Grinnfhiosrúcháin (Leanaí agus Daoine Soghonta, 2012-2016). Eisíonn Biúró Náisiúnta Grinnfhiosrúchán an Gharda Síochána nochtadh grinnfhiosrúcháin don eagraíocht do gach duine thar 16 a oibríonn ar bhonn socrúcháin lánaimseartha, páirtaimseartha nó deonach le leanaí/daoine óga. San áireamh tá na teaghlaigh sa Ghaeltacht a chuireann lóistín ar fáil do dhaltaí ar chúrsaí cónaithe. Déantar seo ar gach duine thar 16 a bhfuil cónaí orthu sa teach atá in úsáid. Maireann an ghrinnfhiosrúcháin ar feadh trí bliana. Déanann an eagraíocht cinneadh ar oiriúnacht an duine chun oibriú le leanaí bunaithe ar stair choiriúil agus le faisnéis shonraithe eile faoin duine a bhfuil grinnfhiosrúchán le déanamh air/uirthi. Is trí Access NI a dhéantar seiceáil ar na hoibreoirí i dTuaisceart Éireann.

Teistiméireachtaí
Teastaíonn teistiméireachtaí do mhúinteoirí agus do bhainisteoirí ar ár gcúrsaí samhraidh.

Agallamh, Ionduchtú agus Oiliúint
Aithníonn Coláiste agus Cumann na bhFiann an fhreagracht atá orthu a aithint cén oiliúint atá de dhíth ar an bhfoireann agus ar na hoibrithe deonacha agus a chinntiú go bhfaigheann siad eolas agus oiliúint shásúil agus oiriúnach. Cuireann an eagraíocht eolas ar ardchaighdeán ar fáil do gach ball foirne agus oibrí deonach maidir le haithint agus tuairisciú imní faoi chosaint agus leas leanaí. Tá an oiliúint ar fad ag teacht le reachtaíocht Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí agus Tús Áite do Leanaí. Tá ról na ngníomhaireachtaí reachtúla a bhfuil príomhfhreagracht orthu maidir le cosaint agus leas leanaí, Tusla agus An Garda Síochána, san áireamh san oiliúint seo. Cuireann an eagraíocht oiliúint ar fáil don DFS mar go bhfuil freagrachtaí sonracha orthu. Soláthraíonn an eagraíocht faisnéis agus oiliúint shásúil faoi chosaint agus leas leanaí don DCA chun cur ar a gcumas an ról a ghlacadh. Ina theannta sin, cuirtear an oiliúint ábhartha ar fáil ag na seimineáir seo a leanas:

- Seimineár na bhFeighlithe
- Seimineár na Múinteoirí
- Seimineár na mBainisteoirí
- Cúrsa Cinnireachta
- Cúrsa Ardchinnireachta
- Cúrsa seachtrachta m.sh. The Wheel, NYCI srl.

Coimeádtar taifead ar na dátaí oiliúna seo, cé a chuir an oiliúint i láthair agus cé a bhí i láthair don oiliúint. Déantar athbhreithniú ar an ábhar oiliúna ar fad tar éis gach cúrsa oiliúna agus leasaítear nó feabhsaítear é de réir aiseolais ón bhfoireann agus ó na daoine a d'fhreastail ar a seimineár.

Imeachtaí/cúrsaí/clubanna a bhainistiú go sábháilte
Chun a chinntiú go ndéantar gach gníomhaíocht a reáchtálann an eagraíocht a bhainistiú go sábháilte, cloítear leis na nithe seo a leanas chun an riosca don duine óg a laghdú:

- Cláraítear gach leanbh agus duine óg trí fhoirm iarratais ar leith a chomhlánú. Áirítear ar an bhfoirm seo sonraí teagmhála tuismitheoirí/caomhnóirí, riachtanais leighis, agus teagmháil éigeandála. Is féidir le tuismitheoirí/caomhnóirí an fhaisnéis seo a rochtain trína gcuntas ar líne agus é a nuashonrú, más gá.
- Déantar tinreamh ag gach imeacht/cúrsa/club a dhoiciméadú.
- Coinnítear tuairiscí Timpiste agus Teagmhais
- Coimeádtar taifid ar aon ghearán nó casaoid
- Suirbhéanna Sláinte agus Sábháilteachta ar an áit críochnaithe – an bhfuil an áit oiriúnach don ghníomhaíocht atá i gceist? An bhfuil measúnú riosca críochnaithe?, srl. Tá sé seo thar a bheith tábhachtach maidir le freastal lasmuigh den láthair.
- Is leor an mhaoirseacht agus aois na ndaoine óga agus an ghníomhaíocht á gcur san áireamh. Ní fhágtar duine óg ar bith gan mhaoirseacht, agus níl cead ag aon bhall foirne a bheith ina n-aonar le duine óg, ach amháin i gcúinsí fíorannamh. Ní iompraíonn baill fhoirne leanaí ina n-aonar i ngluaisteáin.
- Tá na hamchláir le haghaidh na n-imeachtaí/cúrsaí/clubanna ar fad soiléir don fhoireann agus do na hoibrithe deonacha go léir atá páirteach. Déantar iad seo a thaifeadadh agus a athbhreithniú.
- Sa chás is go bhfuil daoine óga ón eagraíocht ag freastal ar ócáid le grúpa eile, tá nósanna imeachta soiléire i bhfeidhm don Choláiste agus do Chumann na bhFiann. Tá foireann agus oibrithe deonacha na heagraíochta freagrach as daoine óga ón eagraíocht i ngach cás.
- Téann daoine óga ar an mbus chuig linnte snámha poiblí. Is seisiúin phríobháideacha iad seo. Cuirtear áit dhiscréideach ar fáil dóibh i gcónaí chun a gcuid éadaí a athrú. Níl cead ag aon bhall foirne a bheith ina n-aonar le duine óg ag am ar bith.

- Tá árachas leordhóthanach i bhfeidhm chun gach gné de sheirbhísí na heagraíochta a chlúdach.
- Tá nósanna imeachta éigeandála i bhfeidhm má bhíonn gá leo.
- Déanann gach rannpháirtí an mheastóireacht le linn agus tar éis an imeachta/cúrsa/club agus tá an mheastóireacht seo mar chuid den phleanáil d'imeachtaí/cúrsaí/clubanna amach anseo.

Maoirseacht agus tacaíocht leanúnach
Cuirtear an cód iompair in iúl do gach ball foirne agus oibrí deonach ag gach leibhéal den eagraíocht. Caithfear cloí leis seo i gcónaí. Tá bainisteoir líne ag gach ról san eagraíocht a bhfuil siad freagrach as. Is baill foirne lánaimseartha iad seo nó tá líne acu le ball foirne lánaimseartha. Déantar é a shoiléiriú ag am na hoiliúna agus ansin arís ag tús na hócáide, an chúrsa nó an chlub cé hé/hí an duine seo. Tá na bainisteoirí líne seo freagrach as maoirsiú agus tacaíocht a thabhairt don fhoireann nó don oibrí deonach agus as aon imní a d'fhéadfadh a bheith acu a thuairisciú. Féach Aguisín 6 le haghaidh sainchuntais poist agus Cairt Eagrúcháin.

Iarrtar aiseolas ar bhonn leanúnach go foirmiúil agus go neamhfhoirmiúil. Seoltar suirbhéanna chuig daoine ag gach leibhéal den fhoireann tar éis imeacht/cúrsaí/club ag lorg aiseolais ar na rudaí dearfacha, ar na rudaí diúltacha agus ag iarraidh moltaí ar an mbealach is fearr chun feabhas a chur ar an gcur chuige amach anseo. Ceistítear an fhoireann agus na hoibrithe deonacha maidir le leibhéal na hoiliúna agus an t-eolas a fhaightear roimh an imeacht/cúrsa/club agus lena linn. Ar leor é? An mbeadh sé fiúntach níos mó traenáil a fháil ar ábhar faoi leith? Cuirtear na moltaí seo san áireamh le linn na gcéimeanna pleanála d'imeachtaí/cúrsaí/clubanna ina dhiaidh sin.

Nósanna imeachta araíonachta
Tá nósanna imeachta scríofa, céim ar chéim ag an eagraíocht agus gealltar iad a leanúint i ngach cás ina bhféadfadh sé go gcaithfí rabhadh a thabhairt d'oibrí/oibrí deonach, nó é a iomardú nó a dhífhostú mar gheall ar ghearán nó teip an oibrí na caighdeáin ionchais a chomhlíonadh. Féadfar nósanna imeachta araíonachta a úsáid má:

- Dhéantar gearán faoi oibrí nó oibrí deonach
- Tá sárú líomhanta ar an gcód iompair
- Tá líomhain mhí-úsáide déanta in aghaidh oibrí nó oibrí dheonaigh

Sa chás is go bhfuil próiseas smachta i gceist cuirtear na pointí seo a leanas san áireamh: an cód iompair, nósanna imeachta an ghearáin agus an nós imeachta chun líomhaintí mí-úsáide in aghaidh oibrithe/saorálaithe a bhainistiú. Nuair atáthar ag déileáil le fostaithe, cuirfear dlí fostaíochta san áireamh. Nuair atáthar ag déileáil le hoibrithe deonacha, in éagmais dlí fostaíochta, bíonn na nósanna imeachta bunaithe ar dea-chleachtas agus ní dhéantar idirdhealú éagórach.

5. Treoirphrionsabail agus Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí a Chomhroinnt

Tuigeann Coláiste agus Cumann na bhFiann an tábhacht a bhaineann le heolas a roinnt agus le dul i gcomhairle le tuismitheoirí/caomhnóirí maidir le gach gné de rannpháirtíocht leanaí agus daoine óga sa tseirbhís. Cuirtear tuismitheoirí/caomhnóirí ar an eolas faoi threoirphrionsabail na heagraíochta mar aon leis na nósanna imeachta um chosaint leanaí nuair a chláraíonn siad do chlub, cúrsa nó imeacht. Féadfaidh siad an fhaisnéis seo a fháil freisin ag aon chéim den phróiseas, ach é a iarraidh. Nuair a bhíonn duine óg páirteach in aon seirbhís aithnímid an tábhacht a bhaineann le heolas a roinnt ar bhealach a oireann dá n-aois ag cur san áireamh tuiscint an duine óig, ar an eolas seo, i nGaeilge.

Aiseolas

Ar nós gach gné dár seirbhísí, iarraimid aiseolas, idir fhoirmiúil agus neamhfhoirmiúil, i rith na bliana. Tá rannpháirtíocht tábhachtach do thuismitheoirí/chaomhnóirí agus leanaí/daoine óga mar go dtugann sé deis dóibh a dtuairimí a chur in iúl faoi cheisteanna agus faoi chinntí a bhaineann leo. Cuireann sé seo le cearta na leanaí agus na ndaoine óga go rachfar i gcomhairle leo agus go gcuirfí a dtuairimí san áireamh agus go ndéantar cinntí dá réir. Tá sé mar aidhm ríthábhachtach ag an eagraíocht a chur in iúl go soiléir do dhaoine óga go bhfuil sé de cheart acu go dtabharfaí cosaint dóibh, go dtéitear i gcomhairle leo agus go gcaitear leo le meas.

Cumarsáid

Laistigh de gach seirbhís ar leith cuirtear líne dhíreach teagmhála ar fáil don tuismitheoir/caomhnóir. Is baill foirne lánaimseartha iad na teagmhálaithe seo nó bíonn teagmháil dhíreach acu le ball foirne lánaimseartha. Is gá do gach duine óg, mar aon lena dtuismitheoirí, freastal ar sheisiún eolais sula bhfreastalaíonn siad ar chúrsa cónaithe.

Polasaí frithbhulaíochta

Tá polasaí frithbhulaíochta ag an eagraíocht (Féach Aguisín 7) Tá sé seo ar fáil ar an suíomh gréasáin agus ar iarratas.

Gearáin

Más mian le tuismitheoir gearán a dhéanamh faoi aon seirbhís nó aon oibrí deonach nó ball foirne de chuid na heagraíochta is féidir leo é sin a dhéanamh i scríbhinn (Ionad Óige na hÉireann, Droim Rí, Co. na Mí A85 K221) nó trí ríomhphost a sheoladh (eolas@cnb.ie) (Féach Aguisín 8 don Pholasaí Gearán)

6. Cur i bhfeidhm, athbhreithniú, agus monatóireacht ar na treoirphrionsabail & nósanna imeachta um chosaint leanaí

Cur i bhfeidhm

Aithníonn an eagraíocht an tábhacht a bhaineann le treoirphrionsabail agus nósanna imeachta um chosaint leanaí a cur i bhfeidhm. Is éard atá i gceist leis seo ná athbhreithniú agus nuashonrú rialta trí mheasúnú riosca leanúnach mar aon le bearta chun dul i ngleic le haon rioscaí aitheanta. Cinntíonn athbhreithniú feidhmíochta gur féidir réimsí nós imeachta agus cleachtais atá ag oibriú go maith a aithint agus gur féidir réimsí a bhfuil gá le feabhsúchán a dhéanamh orthu a aithint agus aghaidh a thabhairt orthu.

Athbhreithniú

Bíonn athruithe i gceist de bharr reachtaíochta nua nó leathnú seirbhíse laistigh den eagraíocht. Is gá don eagraíocht athbhreithniú a dhéanamh ar an mbeartas agus ar na nósanna imeachta atá riachtanach. D'fhéadfadh tionchar a bheith ag na hathruithe nó na forbairtí seo ar an mbealach a ritheann an eagraíocht a seirbhísí. Déantar measúnú riosca ar na hathruithe seo.

Measúnú agus monatóireacht

Tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar an mbeartas agus ar na nósanna imeachta, aithníonn an eagraíocht athruithe atá le déanamh maidir le cinntí beartais, nósanna imeachta agus cleachtais amach anseo. Cuidíonn monatóireacht leanúnach lena chinntiú go gcuirtear i bhfeidhm na cleachtais, mar atá leagtha amach sna prionsabail threoracha agus nósanna imeachta um chosaint leanaí, ar fud na heagraíochta. Déantar athbhreithniú ar threoirphrionsabail agus ar nósanna imeachta um chosaint leanaí laistigh de 12 mhí, nó níos luaithe más gá mar gheall ar shaincheisteanna seirbhíse nó athruithe sa reachtaíocht/polasaí náisiúnta, nó nuair a thagann fadhbanna chun cinn sa phróiseas feidhmithe. Déanann Coláiste na bhFiann athbhreithniú iomlán ar bheartas agus nósanna imeachta roimh thús na gcúrsaí samhraidh (i mí Bealtaine gach bliain). Déanann Cumann na bhFiann athbhreithniú iomlán ar bheartas agus nósanna imeachta roimh thús na seisiún club óige (i mí Lúnasa gach bliain)

Rinneadh athbhreithniú ar an bpolasaí ar an 20/04/2023 ag Caitríona Ní Cheallaigh (Príomhfheidhmeannach) agus Michelle Ní Ghialláin (DCA na hEagraíochta)

Na hAguisíní

<u>Aguisín 1 - Reachtaíocht agus polasaithe náisiúnta</u>

AN tACHT UM CHÚRAM LEANAÍ 1991

Is í seo eochair-reachtaíocht lena rialaítear beartas cúraim leanaí in Éirinn. Is faoin Acht sin a bhíonn freagracht ag Tusla chun leas leanaí nach bhfaigheann dóthain cúraim agus cosanta a chur chun cinn. Má fhaightear amach nach bhfaigheann leanbh dóthain cúraim agus cosanta, bíonn dualgas ar Tusla chun beart iomchuí a ghlacadh chun leas an linbh a chur chun cinn. D'fhéadfaí áireamh leis sin tacaíocht a thabhairt do theaghlaigh óna dteastaíonn cúnamh chun cúram agus cosaint a sholáthar dá leanaí. Is san Acht um Chúram Leanaí freisin a leagtar amach an chreatlach reachtúil chun leanaí a thabhairt i gcúram más gá.

AN tACHT UM CHOSAINT DAOINE A THUAIRISCÍONN MÍ-ÚSÁID LEANAÍ 1998

Tugtar cosaint duit leis an Acht seo má thugann tuairisc faoi mhí-úsáid leanaí amhrasach d'oifigigh ainmnithe Tusla, d'Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (HSE) nó do bhaill an Gharda chomh fada agus a dhéantar an tuairisc le dea-intinn agus nach mailíseach í. Áirítear le hoifigigh ainmnithe daoine údaraithe ag Príomhoifigeach Feidhmiúcháin Tusla chun tuairiscí faoi imníocha sainordaithe a fháil agus a aithint i leith linbh ó dhaoine sainordaithe de réir **an tAcht um Thús Áite do Leanaí 2015**. Ciallaíonn an chosaint dhlíthiúil seo fiú má thuairiscíonn tú cás de dhrochúsáid linbh amhrasach agus mura mbíonn foras ar bith leis, chaithfeadh gearánaí a ghlacfadh caingean cruthúnas a thabhairt nár fheidhmigh tú go réasúnta agus le dea-intinn nuair a rinne tú an tuairisc. Má dhéanann tú tuairisc le dea-intinn agus ar mhaithe le dea-leasanna an linbh, d'fhéadfá bheith faoi chosaint freisin faoin dlí coiteann le cosaint na pribhléide cáilithe. Is féidir leat teacht ar an liosta iomlán daoine in Tusla agus sa HSE ar oifigigh ainmnithe iad faoin Acht 1998, ar láithreán gréasáin gach gníomhaireacht (www.tusla.ie agus www.hse.ie).

AN tACHT UM CHEARTAS COIRIÚIL (Contúirt mearánta) 2006

Cruthaíodh cion de chur i mbaol mearánta leanaí le hAlt 176 den Acht seo. Duine le húdarás nó le smacht thar leanbh nó le mí-úsáideoir a chuireann leanbh i mbaol d'aontoil nó go mearánta; is féidir leo an cion sin a dhéanamh ach:

1. an leanbh a chur nó a cheartú dá gcur nó dá bhfágáil i suíomh ina gcruthaítear priacal substainteach don leanbh de bheith ina íospartach den díobháil thromchúiseach nó den mhí-úsáid ghnéasach; nó
2. Mainneachtain chun céimeanna réasúnta a ghlacadh chun leanbh a chosaint ó bheith i mbaol mar sin agus eolas acu go bhfuil an leanbh sa chás sin. Mí-Úsáid Leanaí –Céard í féin? Cén chaoi a n-aithnímse í? Cén chaoi a dtuariscímse í?

An tACHT FORÉIGEANTA TEAGHLAIGH 2018

Déanann an tAcht seo an dlí ar fhoréigean teaghlaigh a leasú agus a chomhdhlúthú agus tá sé ar cheann de na reachtanna dlí teaghlaigh is suntasaí a tugadh isteach le 20 bliain anuas. Ní bheidh orduithe ar fáil d'iarratais níos mó. Tá liosta nua fíricí agus imthosca le cur san áireamh ag an gCúirt agus cinneadh á dhéanamh maidir le horduithe.

Tá roinnt Forálacha Coiriúla nua ann lena n-áirítear Cion Comhéigeantach Rialaithe (Alt 39) agus Cion um Pósadh Éigeantach (Alt 38) - tabhair faoi deara freisin faoi Alt 45(1e), an tseanfhoráil a ligeann do phóstaí tarlú nuair a bhí páirtí amháin ar a laghad faoi 18. , nach n-aisghairtear.

AN tACHT UM CHEARTAS COIRIÚIL (FAISNÉIS UM CHIONTA IN AGHAIDH LEANAÍ AGUS DAOINE SOGHONTA A CHOINNEÁIL SIAR) 2012

Is faoin Acht sin ar cion coiriúil é chun faisnéis a choinneáil siar faoi chion tromchúiseach, lena n-áirítear cion gnéasach, i gcoinne duine faoi bhun 18 bliain d'aois nó i gcoinne duine leochailigh.

Tagann an cion aníos mar a mbíonn a fhios ag duine nó mar a gcreideann siad go ndearnadh cion sonraithe i gcoinne linbh nó duine leochailigh, agus faisnéis acu lena gcuideofaí chun duine éigin eile a ghabháil, a ionchúiseamh nó a chiontú as an gcion sin, ach go mainníonn siad gan leithscéal réasúnta chun an fhaisnéis sin a nochtadh, chomh luath agus is indéanta, do bhall den Gharda Síochána. Tagann na forálacha den reachtaíocht Choinneála Siar sa bhreis ar aon riachtanais tuairiscithe de réir **an tAcht um Thús Áite do Leanaí 2015.**

NA hACHTANNA UM AN MBIÚRÓ NÁISIÚNTA GRINNFHIOSRÚCHÁIN (LEANAÍ AGUS DAOINE SOGHONTA) 2012-2016

Bíonn sé éigeantach faoi na hAchtanna seo d'fhostóirí chun nochtuithe grinnfhiosrúcháin a fháil i ndáil le duine ar bith a dhéanann saothar ábhartha le leanaí nó le haosaigh shoghonta. Cruthaítear cionta agus pionóis leis na hAchtanna do dhaoine a mhainníonn chun comhlíonadh lena bhforálacha. Is sna hAchtanna um an mBiúró Náisiúnta Grinnfhiosrúcháin (Leanaí agus Daoine Soghonta) 2012-2016 a leagtar amach na hoibleagáidí reachtúla ar fhostóirí i ndáil le riachtanais ghrinnfhiosrúcháin Gharda do dhaoine a oibríonn le leanaí agus le haosaigh shoghonta.

AN tACHT UM THÚS ÁITE DO LEANAÍ 2015

Is breiseán tábhachtach don chóras leasa agus cosanta leanaí é **an tAcht um Thús Áite do Leanaí 2015**, óir go gcuideoidh sé chun a chinntiú go dtugtar imníocha cosanta leanaí chun airde Tusla gan mhoill. Foráiltear san Acht do thuairisciú éigeantach na n-imníocha leasa agus cosanta leanaí ag eochairghairmithe; measúnú priacail agus pleanáil chuimsitheach do bhéascna eagrúcháin láidir den chumhdach i ngach seirbhís a sholáthraítear do leanaí; foráil do chlár neamh-chomhlíonta; agus bonn taca reachtúil a thabhairt do Ghrúpa Forfheidhmithe Idir-Rannach um Thús Áite do Leanaí.

AN tACHT UM AN DLÍ COIRIÚIL (CIONTA GNÉASACHA) 2017

Tugtar aghaidh san Acht sin dúshaothrú gnéasach leanaí, agus dírítear ann orthu siúd a dhéanann an ghníomhaíocht choiriúil sin. Cruthaítear cionta leis a bhaineann le fáil nó le soláthar leanaí chun críocha an dúshaothraithe ghnéasaigh. Cruthaítear cionta leis freisin de na cineálacha gníomhaíochta a fhéadann tarlú le linn na gcéimeanna luatha den phróiseas creachóireach roimh dhúshaothrú iarbhír linbh éigin, mar shampla, úsáid a bhaint as an teicneolaíocht nua-aimseartha chun teacht i dtír ar pháistí agus socruithe a dhéanamh chun bualadh le leanbh leis an rún chun an leanbh a dhúshaothrú go gnéasach. Aithnítear san Acht freisin gurb ann do chaidrimh chomhthoiliúla chomhaoiseacha faoi bhun na haoise mar a dtagann aon ghníomhaíocht ghnéasach taobh istigh de theorainneacha aoise diansainithe, agus nach imeaglach nó dúshaothraitheach é an caidreamh.

AN tACHT UM CHEAPACHÁN, CUMARSÁID DHÍOBHÁLACH & CIONTA GAOLMHARA, 2020

Tugtar 'Dlí CoCo' air. Cruthaíonn an tAcht seo dhá chion nua a dhéanann coiriú ar dháileadh neamh-chomhthoiliúil íomhánna pearsanta:

1. Is cion é íomhánna pearsanta de dhuine a thógáil, a dháileadh nó a fhoilsiú gan toiliú fiú mura bhfuil aon rún sonrach ann díobháil a dhéanamh. Áirítear le pionóis uasfhíneáil €5000 agus/nó 12 mhí príosúnachta.
2. Is cion é íomhánna pearsanta de dhuine a dháileadh nó a fhoilsiú, gan toiliú agus le hintinn díobháil a dhéanamh. Áirítear le pionóis fíneáil neamhtheoranta agus/nó 7 mbliana príosúnachta.

Tá sé tábhachtach go mbaineann sé seo fiú má thug an duine toiliú ar dtús go ndéanfaí an pictiúr a thógáil, ach gur roinneadh iad le daoine eile gan a thoiliú. Tá an dlí sa bhreis ar an reachtaíocht atá ann faoi láthair a fhágann go bhfuil sé mídhleathach íomhánna, físeáin nó téacs gnéasach de dhuine faoi 18 mbliana d'aois a sheoladh, a fháil nó a roinnt. Ní féidir leanbh faoi bhun 17 mbliana d'aois a chúiseamh i gcion faoin Acht áirithe seo ach amháin le toiliú an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí.

Aguisín 2 - Ráiteas um Chostaint Leanaí

Ráiteas um Chosaint Leanaí - Coláiste na bhFiann agus Cumann na bhFiann

1. An t-ainm ar an tseirbhís atá á cur ar fáil: Coláiste na bhFiann agus Cumann na bhFiann

2. An cineál seirbhíse agus na cleachtais a chloítear leo d'fhonn páistí a chosaint ar an drochrud. Cuireann Coláiste na bhFiann cúrsaí cónaithe samhraidh ar fáil do dhaoine óga idir 10 agus 18 mbliana déag d'aois. Reáchtáiltear na cúrsaí sin i dtithe i gceantair Ghaeltachta agus i gcoláiste cónaithe, Ionad Óige na hÉireann i gCo na Mí. Is trí mheán na Gaeilge a eagraítear na cúrsaí ar fad. Cuireann Cumann na bhFiann gréasán clubanna óige agus turais thar oíche ar fáil do dhaoine óga ar bhonn náisiúnta. Dá bharr tugtar deis do dhaoine óga a gcuid Gaeilge labhartha a úsáid agus feabhas a chur uirthi i suíomh neamhfhoirmeálta. Creidtear san eagras seo againne gurb é an rud is tábhachtaí ar fad ná freastal ceart a dhéanamh ar na daoine óga faoinár gcúram. Creidimid go bhfuil na cearta seo a leanas ag gach páiste a bhaineann tairbhe as ár seirbhísí: ceart chun cosanta; ceart chun measa; ceart chun éisteachta; ceart a gcuid tuairimí a bheith san áireamh sna cinntí a dhéantar a bhfuil baint acu leo. Tá na cearta a luadh i gceist beag beann ar chine, cumas, eitneacht nó claonadh gnéis. Tá na cleachtais atá againn ag teacht lena bhfuil leagtha síos sna polasaithe seo a leanas: Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta maidir le Cosaint agus Leas Leanaí; Tusla Cosaint Leanaí: Treoir do Bheartais, Nós Imeachta agus Cleachtas; Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh agus reachtaíocht reatha mar An tAcht um Thús Áite do Leanaí 2015; An tAcht um Chúram Leanaí 1991; An tAcht um Chosaintí do Dhaoine a Thuairisceoidh Drochúsáid Leanaí, 1998; An tAcht um an mBiúró Náisiúnta Ghrinnfhiosrúcháin 2012.

3. Measúnú Riosca Tá measúnú déanta ag Coláiste na bhFiann ar aon fhéidearthacht díobhála do dhaoine óga agus iad ag baint leasa as ár gcuid seirbhísí. Coinnítear clár riosca dá réir. Sa chlár sin sainaithnítear gach riosca díobhála mar a rianaítear san Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 (a) ionsaí a dhéanamh ar leanbh, drochíde a thabhairt do leanbh nó faillí a dhéanamh i leanbh ar mhodh a dhéanann difear tromchúiseach, nó ar dóigh dó difear tromchúiseach a dhéanamh, do shláinte, d'fhorbairt nó do leas an linbh, nó (b) drochúsáid ghnéasach an linbh. Chomh maith leis sin liostáiltear sa chlár na nósanna imeachta, na polasaithe, na cláir agus na cleachtais a chabhraíonn chun rioscaí a laghdú nó chun fáil réidh leo ar fad.

Nósanna imeachta maidir le laghdú ar rioscaí nó fáil réidh le rioscaí faoi leith

Riosca dochair ó bhall foirne – An Cód iompair – An Bord, An Fhoireann, agus Oibrithe Deonacha, Traenáil Foirne agus Oibrithe Deonacha, Polasaí earcaíochta agus nósanna imeachta

Riosca dochair ó chomhoibrithe - An Cód iompair don fhoireann agus do dhaoine óga; Seisiúin ionduchtaithe eolais do dhaoine óga agus dá dtuismitheoirí

Riosca dochair ó dhuine den phobal – measúnú riosca ionad, imeachtaí agus turais, An Cód iompair don fhoireann agus do dhaoine óga

Riosca dochair do pháiste toisc easpa maoirseachta – Polasaí Cosaint Leanaí, An Cód Iompair, An Bord, An Fhoireann agus Oibrithe Deonacha, Traenáil Foirne agus Oibrithe Deonacha

Riosca faillí – Polasaí Sláinte agus Sábháilteachta, Traenáil Foirne agus Oibrithe Deonacha, Polasaí earcaíochta agus nósanna imeachta

Riosca mí-úsáide mothúchánaí/drochíde – Polasaí agus nós imeachta le gearán a dhéanamh, Polasaí frithbhulaíochta

Riosca mí-úsáide corportha - measúnú riosca ionad, imeachtaí agus turais, An Cód iompair don fhoireann agus do dhaoine óga

Riosca mí-úsáide gnéis - Polasaí Cosaint Leanaí, Polasaí earcaíochta agus nósanna imeachta

Riosca mí-úsáide ar líne – Polasaí sábháilteachta ar líne agus ar na meáin shóisialta, Polasaí frithbhulaíochta

4. Nósanna imeachta Cuireadh lenár ráiteas um Chosaint Leanaí de réir na gCeanglas faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015; Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta agus Tusla Cosaint Leanaí: Treoir do Bheartais, Nós Imeachta agus Cleachtas. Chomh maith leis na nósanna imeachta a liostáiltear inár measúnú riosca cuireann na nósanna imeachta seo a leanas leis an rún atá againn páistí a chosaint fad is atá siad ag baint úsáid as ár gcuid seirbhísí:

- nós imeachta i dtaca le déileáil le líomhaintí in aghaidh duine dár bhfostaithe faoi mhí-úsáid páiste faoinár gcúram
- nós imeachta i dtaca le slánearcaíocht is roghnú foirne agus oibrithe deonacha le dul ag obair le páistí
- nós imeachta i dtaca le traenáil is eolas faoi chosaint páistí agus sainaithint dochair san áireamh
- nós imeachta i dtaca le tuairisc a chur chuig Tusla faoi aon ábhar imní a bhaineann le cosaint nó leas páiste
- nós imeachta i dtaca le liosta a choinneáil de na daoine (más ann dóibh) ar tugadh sainordú oifigiúil dóibh sa tseirbhís ábhartha
- nós imeachta i dtaca le duine cuí a cheapadh mar DCA

Tá teacht ar liosta na nósanna imeachta ar fad ach é a iarraidh.

5. Cur i bhfeidhm Tuigeann Coláiste na bhFiann is Cumann na bhFiann gur próiseas leanúnach é an cur i bhfeidhm. Sa tseirbhís a chuirimid ar fáil táimid tiomanta do chur i bhfeidhm an ráitis seo – An Ráiteas um Chosaint Leanaí. Déanfar athbhreithniú ar an Ráiteas um Chosaint Leanaí gach bliain nó chomh luath is atá infheidhmithe i ndiaidh athraithe ábhartha a bhaineann le haon ní a ndéantar tagairt dó sa ráiteas.

Sínithe	Michelle Ní Ghialláin	**Dáta**	22/05/2023
DCA/Duine ainmnithe	Michelle Ní Ghialláin Bainisteoir Riaracháin	michelle@cnb.ie	01 8259342
Leas DCA	Barra Mac Thiarnáin Bainisteoir Forbartha	barra@cnb.ie	01 8259342

Aguisín 3 - Cairt eagraíochtúil ar na Príomhróil

Seirbhís	Coláiste and Cumann na bhFiann
Duine Ainmnithe	DCA na hEagraíochta
DCA	**Coláiste na bhFiann & Cumann na bhFiann** - Bainisteoir Riaracháin **Coláiste na bhFiann (cúrsaí)** - Bainisteoir an chúrsa
Leas DCA	**Coláiste na bhFiann & Cumann na bhFiann** - Bainisteoir Forbartha **Coláiste na bhFiann (cúrsaí)** - Múinteoir ainmnithe
Daoine sainordaithe	Bainisteoirí, Múinteoirí, Bainisteoir Iar Aire, Bainisteoir Riaracháin, Bainisteoir Forbartha.

Aguisín 4 - Sonraí teagmhála Tusla

Tusla – An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach
Brunnel Building, Heuston South Quarter, Baile Átha Cliath 8
Fón: 01 7718500
Website: www.tusla.ie
Rphost: info@tusla.ie

Baile Átha Cliath – Tuaisceart
Eilidh McNab, 180-189 Lakeshore Drive Airside Business Park, Sord, Co. Átha Cliath
Fón: 01-8708000
Rphost: eilidh.macnab@tusla.ie

Baile Átha Cliath – Tuaisceart na Cathrach
Caroline Jordan, Ballymun Healthcare Facility, Ballymun Civic Centre, Baile Átha Cliath 9
Fón: 01-8467129
Rphost: amm.dnc@tusla.ie

Lu & An Mhí
Gráinne Sullivan, C/O Community Care Centre, Dublin Road, Dún Dealgan, Co. Lú
Fón: 042-9381282
Rphost: grainnesullivan.lm@tusla.ie

Cabhán & Muineachán
Gerry Lowry, Support Services Building, Rooskey, Muineachán
Fón: 047-30473
Rphost: gerry.lowry@tusla.ie

Baile Átha Cliath Deisceart Oirthear/Cill Mhantáin
Joanne Cullen, PO Box 12639, Baile Átha Cliath 8
Fón: 01-4150533
Rphost: am.dsdseww@tusla.ie

Baile Átha Cliath Deisceart Lar
Des Delaney, 21 – 25 Lord Edward Street, Baile Átha Cliath 2
Fón: 01-6486555
Rphost: am.dscdw@tusla.ie

Baile Átha Cliath Deisceart Iarthar, Cill Dara, Iarthar Chill Mhantáin
Audrey Warren, Suite 7&8, Vista Primary Care, Nás, Co. Chill Dara
Fón: 087-9287293 or 087-2688213
Rphost: am.dswkww@tusla.ie

Lár tíre (Laoise, Longfort, Uibh Fháilí, an Iarmhí)
Annette Maguire, Primary Care Centre, Harbour Road, An Mhuileann gCearr, Co. na hIarmhí
Fón: 044-9353967/3965
Rphost: childfamily.midlands@tusla.ie
Ciarraí
Oliver Mawe, Rathass, Trá Lí, Co. Chiarraí
Fón: 066-7195620
Rphost: oliver.mawe@tusla.ie

Corcaigh
Barry Murray, Áras Sláinte, Bóthar Wilton, Corcaigh
Fón: 021-4923503
Rphost: barry.murray@tusla.ie

Ceatharlach, Cill Chainnigh & Tiobhraid Árainn Deisceart
Marie Kennedy, James Green, Cill Chainnigh
Fón: 056-7784713
Rphost: marieu.kennedy@tusla.ie

Port Láirge & Loch Garman
Vincent Daly, Community Services, Cork Road, Waterford
Fón: 051-842827
Rphost: vincent.daly@tusla.ie

Dún na nGall
Gerry Hone, Shiel House, College Street, Ballyshannon, Co. Dhun na nGall
Fón: 071-9822776
Rphost: gerry.hone@tusla.ie

Gaillimh & Ros Comáin
John Donnellan, 25 Newcastle Road, Gaillimh
Fón: 091-546228
Rphost: john.donnellan@tusla.ie

Sligeach, Liatroim, Cabhán Iarthar
Mary Kellegher, Markievicz House, Barrack Street, Sligeach
Fón: 071-9155133
Rphost: mary.kellegheregan@tusla.ie

Maigh Eó
Paddy Martin, 2nd Floor, Mill Lane, Bridge Street, Caisleán an Bharraigh, Co. Mhaigh Eó
Fón: 094-9042030
Rphost: paddy.martin@tusla.ie

Iarthar Láir (Luimneach, An Clár & Tuaisceart Tiobraid Árainn
Caroline Cullen, Ballycummin Ave, Raheen Business Park, Raheen, Luimneach
Fón: 061-482792
Rphost: areamanagermw@tusla.ie

Aguisín 5 - Na Cineálacha mí-úsáide leanaí

1. **Faillí –** Sainmhínítear an fhaillí mar 'dóthain bia, teasa, éadaí, sláinteachais, sábháilteachta nó cúraim leighis a bhaint de leanbh'. Baintear amach tairseach na díobhála, ag ar cheart duit tuairisciú le Tusla de réir **an tAcht um Thús Áite do Leanaí 2015** nuair a bhíonn a fhios agat, a chreideann tú, nó a bhíonn forais réasúnta agat chun bheith in amhras go ndearnadh faillí ar éilimh linbh, go bhfuiltear ag déanamh faillí orthu, nó go bhfuil siad i mbaol faillí a dhéanamh orthu; mar a ndeachthas i bhfeidhm go mór ar shláinte, forbairt nó leas leanaí, nó mar a dtéitear i bhfeidhm go mór orthu, nó mar ar dócha go rachfar i bhfeidhm go mór orthu.
2. **Mí-úsáid mhothúchánach -** Sainmhínítear an drochíde mar 'leanbh a thréigean nó bheith cruálach le leanbh, nó bheith ina cúis le tréigean nó le drochíde chruálach nó chun iad a sholáthar nó chun ligean dóibh tarlú.' Clúdaítear an mhí-úsáid mhothúchánach sa sainmhíniú den drochíde as a mbaintear leas san **Acht um Thús Áite do Leanaí 2015**. Baintear amach tairseach na díobhála, ag ar cheart duit tuairisciú le Tusla de réir **an tAcht um Thús Áite do Leanaí 2015** nuair a bhíonn a fhios agat, a chreideann tú, nó a bhíonn forais réasúnta agat chun bheith in amhras go ndearnadh faiilí ar éilimh linbh, go bhfuiltear ag déanamh faillí orthu, nó go bhfuil siad i mbaol faillí a dhéanamh orthu; **mar a ndeachthas i bhfeidhm go mór ar shláinte, forbairt nó leas leanaí, nó mar a dtéitear i bhfeidhm go mór orthu, nó mar ar dócha go rachfar i bhfeidhm go mór orthu.**
3. **Mí-úsáid fhisiciúil -** Clúdaítear an mhí-úsáid fhisiciúil sna tagairtí don ionsaí san Acht um Thús Áite do Leanaí 2015. Nuair a bhíonn a fhios agat, a chreideann nó a bhfuil réasún agat forais le hamhras go bhfuil leanbh, a bhí, nó atá i mbaol ionsaí tá an tairseach díobhála bainte amach agus caithfidh tú tuairisc a thabhairt do Tusla faoi An tAcht um Chéad Leanaí 2015; agus mar thoradh ar sin **mar a ndeachthas i bhfeidhm go mór ar shláinte, forbairt nó leas leanaí, nó mar a dtéitear i bhfeidhm go mór orthu, nó mar ar dócha go rachfar i bhfeidhm go mór orthu.**
4. **Mí-úsáid ghnéasach -** Más rud é go mbíonn eolas agat, go gcreideann tú nó go mbíonn forais réasúnta amhrais agat mar dhuine sainordaithe go ndearnadh mí-úsáid ghnéasach do leanbh, go bhfuiltear á mí-úsáid nó go bhfuil siad i mbaol mí-úsáide, ní foláir duit é sin a thuairisciú le Tusla de réir **an tAcht um Thús Áite do Leanaí 2015**. Sainmhínítear an mí-úsáid ghnéasach lena tuairisciú faoin **Acht um Thús Áite do Leanaí 2015** [arna leasú ag alt 55 den Acht um an Dlí Coiriúil (Cionta Gnéasacha) 2017 mar chion i gcoinne linbh, arna liostú i Sceideal 3 den Acht um Thús Áite do Leanaí 2015. Leagtar amach in Aguisín 3 **den Treoir** seo liosta iomlán de na cionta ábhartha i gcoinne linbh a meastar fúthu bheith ina mhí-úsáid ghnéasach. Óir go dtagann gach mí-úsáid ghnéasach faoin gcatagóir de thionchar **tromchúiseach a fheidhmiú ar shláinte, leas nó forbairt linbh;** ní mór duit gach imní faoin mhí-úsáid ghnéasach a thaisceadh mar thuairisc shainordaithe le Tusla. Tá eisceacht amháin ann, ina bpléitear le roinnt gníomhaíochta gnéasaí comhthoiliúla idir déagóirí.

Aguisín 6 - Na Sainchuntais poist

Sainchuntais poist

Cinnire	**Na freagrachtaí a bhaineann leis an bpost** ● Ard-chaighdeán i ngach gné den obair ● Ag cinntiú go bhfuil na daltaí faoi do chúram compordach agus saor ó dháinséar i gcónaí ● Fadhbanna atá ag daltaí a thuairisciú ● Ag cinntiú go bhfuil ard-chaighdeán Gaeilge á labhairt ag daltaí agus ag an gCinnire fhéin ● A bheith cothrom le gach duine, agus discréideach nuair is gá **Cén scileanna a bheidh á bhfoghlaim ag an gCinnire Sinsearach?** 1. Cúram daoine óga – Seo an phríomhscil a bheidh á foghlaim ag an gCinnire, agus iad i mbun a gcuid oibre. Tá sé bunaithe ar na priomhphoíntí a luadh thuas. 2. Obair Foirne – Pé slí beatha a bheidh á bhaint amach ag an duine sa saol, beidh orthu i gcónaí a bheith in ann oibriú mar chuid d'fhoireann. Tugann Cinnireacht Shinsearach deis don déagóir an scil fíor-thábhachtach seo a chleachtadh ó aois óg. Foghlaimíonn an duine conas comhoibriú ceart a dhéanamh, trí mheas a léiriú ar gach duine a mbuaileann siad leo. 3. Bainistíocht - Cad is bainistíocht ann? Go simplí, 'séard atá i gceist le bainistíocht ná a bheith freagrach as gach rud ar an gcúrsa agus a chinntiú go ndéanann gach duine a chuid oibre go sásúil, postanna a roinnt ar dhaoine atá faoi do stiúir agus a bheith cinnte go bhfuil na tascanna a leagadh orthu á gcríochnú acu. Tá neart samplaí timpeall na tíre d'iarchinnirí agus ardchinnirí Choláiste na bhFiann ag obair i rólanna bainistíochta. Tá na daoine seo i mbun a ngnó fhéin, mar phríomhoidí scoileanna, ag stiúradh eagrais eile Gaeilge agus go leor eile., srl. 4. Féin Mhuinín – Níl tada chomh luachmhar le féin mhuinín. Is cuma cén scileanna agus tréithe atá ag an duine, má tá easpa muiníne orthu, ní mórán a éireoidh leo a bhaint amach. Is deis faoi leith í an Chinnireacht cur le muinín an duine. Bíonn ionadh ar thuismitheoirí agus múinteoirí nuair a fheiceann siad déagóir ag dul i mbun slua agus iad á spreagadh chun amhrán a chasadh nó ceacht a fhoghlaim. Ní fios an bhfuil áit ar bith eile sa tír go bhfuil an deis seo ar fáil. **Scileanna eile a bheidh á bhforbairt ag an gCinnire:** ● Cumarsáid ● Réiteach fadhbanna ● Smaointeoireacht chriticiúil ● Cumas múinteoireachta ● Scileanna sóisialta ● Scileanna eagrúcháin ● Inniúlacht sa Ghaeilge **Critéir Chinnireachta** 1. Oiriúnacht don phost 2. Cúrsa Traenála a dhéanamh 3. Taithí le Coláiste na bhFiann 4. Freastal rialta ar chlubanna agus imeachtaí Chumann na bhFiann 5. Caighdeán Gaeilge

	6. Aois an iarrthóra
Ardchinnire	**Na freagrachtaí a bhaineann leis an bpost** ● Ard chaighdeán i ngach gné den obair ● Ag cinntiú go bhfuil clár ama an lae á leanúint mar is cóir ● Ag cinntiú go bhfuil na daltaí agus cinnirí faoi do chúram compórdach agus saor ó dainséar i gcónaí ● Fadhbanna agus deacrachtaí atá ag daltaí agus cinnirí a thuairisciú ● Ag cinntiú go bhfuil ardcaighdeán Gaeilge á labhairt ag daltaí, na cinnirí, agus ag an Ardchinnire fhéin ● A bheith cothrom le gach duine, agus discréideach nuair is gá **Cén scileanna a bheidh á bhforbairt ag an Ardchinnire?** 1. Cúram daoine óga – Seo an phríomhscil a bheidh á foghlaim ag an Ardchinnire, agus iad i mbun a chuid oibre. 2. Obair Foirne – Pé slí bheatha a bheidh á bhaint amach ag an duine sa saol, beidh orthu i gcónaí a bheith in ann oibriú mar chuid d'fhoireann. Tugann Ardchinnireacht deis don duine an scil fíor-thábhachtach seo a fhorbairt ó aois óg. Foghlaimíonn an duine conas comhoibriú ceart a dhéanamh, trí mheas a léiriú ar gach duine a mbuaileann siad leo. 3. Bainistíocht - Cad is bainistíocht ann? Go simplí, 'séard atá i gceist le bainistíocht ná a bheith freagrach as gach rud ar an gcúrsa agus a chinntiú go ndéanann gach duine a chuid oibre go sásúil, postanna a roinnt ar dhaoine atá faoi do stiúir agus a bheith cinnte go bhfuil na tascanna a leagadh orthu á gcríochnú acu. Tá neart samplaí timpeall na tíre d'iarchinnirí agus ardchinnirí Choláiste na bhFiann ag obair i rólanna bainistíochta. Tá na daoine seo i mbun a ngnó fhéin, mar phríomhoidí scoileanna, ag stiúradh eagrais eile Gaeilge agus go leor eile., srl. 4. Féin Mhuinín – Níl tada chomh luachmhar le féin mhuinín. Is cuma cén scileanna agus tréithe atá ag an duine, má tá easpa muiníne orthu, ní mórán a éireoidh leo a bhaint amach. Is deis faoi leith í an Chinnireacht cur le muinín an duine. Bíonn ionadh ar thuismitheoirí agus múinteoirí nuair a fheiceann siad déagóir ag dul i mbun slua agus iad á spreagadh chun amhrán a chasadh nó ceacht a fhoghlaim. Ní fios an bhfuil áit ar bith eile sa tír go bhfuil an deis seo ar fáil. **Scileanna eile a bheidh á bhforbairt ag an Ardchinnire:** ● Cumarsáid ● Réiteach fadhbanna ● Smaointeoireacht chriticiúil ● Cumas múinteoireachta ● Scileanna sóisialta ● Scileanna eagrúcháin ● Inniúlacht sa Ghaeilge **Critéir Ardchinnireachta** 1. Oiriúnacht don phost 2. Cúrsa Traenála a dhéanamh 3. Taithí le Coláiste na bhFiann 4. Caighdeán Gaeilge
Múinteoir	**Na freagrachtaí a bhaineann leis an bpost** ● Ard chaighdeán i ngach gné den obair ● Ranganna d'ard caighdeán a phleanáil agus a mhúineadh

	• Lán tacaíocht a thabhairt don fhoireann iomlán • Maoirseacht ar na daltaí. A chinntiú go bhfuil na daltaí, Cinnirí agus Ardchinnirí ar a gcompord agus saor ó dhainséar i gcónaí • Fadhbanna agus deacrachtaí atá ag daltaí, Cinnirí agus Ardchinnirí a thuairisciú • A chinntiú go bhfuil ardcaighdeán Gaeilge á labhairt ag daltaí, na cinnirí, n hArdchinnirí agus ag an Múinteoir féin • A bheith cothrom le gach duine agus discréideach, nuair is gá • Freagrachtaí ról an DFS a chomhlíonadh • Na polasaithe agus rialacha an chúrsa a leanúint mar a mhíníodh iad ag a Seimineár agus mar a bheidh á mhíniú le linn an chúrsa ag an mBainisteo • An Ghaeilge a úsáid mar theanga chumarsáide i gcónaí i measc na foirne, leis an oifig, agus lena daltaí, roimh, le linn agus tar éis an chúrsa. • Comhoibriú leis an bhfoireann le béim faoi leith ar aithne orthu agus ar na daltaí. • Láithreacht - a bheith i láthair ag gach imeacht ó "éirí ar maidin" go "dul a chodladh san oíche" de réir an róta atá aontaithe leis an mBainisteoir. Ní féidir le múinteoirí imeacht le haghaidh deireadh seachtainí. • Discréideach i gcónaí faoi gach rud a bhaineann le mo chuid oibre agus m mar Mhúinteoir le Coláiste na bhFiann • Tuisceanach agus daonna agus i ngach cás déileála le Daltaí, Cinnirí, Ardchinnirí, Cúntóirí Cistine, Múinteoirí eile agus leis an mBainisteoir. **Fostaíonn Coláiste na bhFiann múinteoirí atá cáilithe de réir rialacha an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán. Is gá don mhúinteoir teacht faoi cháilíocht ón liosta thíos:** 1. Oide bunscoile cáilithe le Gaeilge líofa; 2. Oide cáilithe a bhfuil an Teastas Gaeilge do Mhúinteoirí Iar-bhunscoile (TGMI) bainte amach aige/aici 3. Oide cáilithe le céim Ollscoile ina bhfuil an Ghaeilge mar cheann de na príomhábhair 4. Oide cáilithe le hardchumas sa Ghaeilge agus le hoiliúint chuí i modhanna múinte na Gaeilge
Bainisteoir	**Na freagrachtaí a bhaineann leis an bpost:** • A bheith discréideach i gcónaí faoi gach rud a bhaineann leis an obair ag tabhairt rialacha cosaint sonraí mar a bhaineann le GDPR • A bheith tuisceanach agus daonna ag déileáil le Daltaí, Cinnirí, Ardchinnirí, Cúntóirí Cistine agus Múinteoirí • Traenáil a chur ar an bhfoireann de réir na lámhleabhair chuí (Cinnirí, Ardchinnirí, Múinteoirí) • A bheith freagrach as polasaithe agus rialacha Choláiste na bhFiann a chur i bhfeidhm ar an gcúrsa. Féach cód smachta / sábháilteacht / drochiompar / Cosaint leanaí / bulaíocht. (A chinntiú go bhfuil an fhoireann ar fad ar an eolas fúthu) • Feasacht a chothú i leith obair na hEagraíochta m.sh. na Cúrsaí Samhraidh, Cumann na bhFiann, Ionad Óige na hÉireann, Imeachtaí deireadh seachtaine, srl. ag leibhéal áitiúil nó sa scoil ina bhfuil tú ag múineadh • An oiread Seisiúin eolais (Na hAgallaimh) a dhéanamh agus is féidir • A bheith eolach ar an Lámhleabhar, Plean an Chúrsa, Cód agus Eolaire an chúrsa roimh thús an Chúrsa

	● An Clár Teagaisc agus Clár ama an Chúrsa a leanúint i gcónaí ● A chinntiú go bhfuil gach fearas a bheidh ag teastáil ar an gcúrsa agat roimh dhul chuig an Ionad ● Lán tacaíochta a thabhairt d'obair an Chumainn i rith an chúrsa agus do Chomhordaitheoir Chumann na bhFiann ● Gach treoir a leanúint ó thaobh buiséadaithe agus cuntais de. ● An oiread daltaí agus is féidir a mhealladh i dtreo na cinnireachta ach go háirithe ar chúrsaí Ros Muc ● A bheith i láthair don chúrsa ina iomláine, laethanta traenála (Cúrsa Cinnireachta, Seimineár na mBainisteoirí, Seimineár na Múinteoirí) agus príomhimeachtaí na hEagraíochta don bhliain ● A chinntiú nach bhfuil alcól / drugaí / toitíní / galtoitíní san ionad do thréimhse an chúrsa
Feighle	**Na freagrachtaí a bhaineann leis an bpost** ● Bainistíocht a dhéanamh ar an gClub ● An Eagraíocht a chur chun cinn sa cheantar ● Treoirlínte Lámhleabhar na bhFeighlithe a leanúint ● A bheith freagrach as aire na bpáistí ● Riaracháin an Chlub ● Teagmháil leanúnach le tuismitheoirí sa cheantar (i dtéacs, nuachtlitir paróiste, páipéir nuachta, srl.) **Seo a leanas na príomhfhreagrachtaí atá ar an bhFeighlí:** 1. Freagrach as a bheith i láthair ag an gClub gach seachtain, ach amháin i gcás eisceachtúil, atá le bheith curtha in iúl don Oifigeach Iar-Aire/Meantóir agus do Thraic roimh ré. 2. Freastal a dhéanamh ar imeachtaí na bliana ar fad. 3. Is gá go mbeadh an Físeán “An Treo Ceart” feicthe ag gach Feighlí, agus an fhoirm dhearbhaithe a bheith sínithe, sula dtéann siad i mbun páistí a stiúradh sa Chlub. 4. An Córas Sábháilteachta léite ag gach Feighlí roimh dhul i mbun Club a stiúradh. 5. Cigireacht slándála a dhéanamh ar an ionad go seachtainiúil. 6. An fógra ‘Ráiteas Um Chosaint Leanaí’ a chrochadh sa halla gach seachtain, gar don doras. 7. Clárúcháin ar líne go seachtainiúil ag tús an chlub (Gach Feighlí) 8. Tuairisciú a dhéanamh ar líne go seachtainiúil (Feighlí Ceannais amháin) 9. Tuairisc Leathbhliantúil & Foirm Éileamh Costais a líonadh. Ceann um Nollaig agus ceann ag deireadh na bliana agus na tuairiscí a sheoladh mar aon leis an rolla a bheith líonta ina iomláine. 10. Rialacha an Chlub agus caighdeán na heagraíochta a chur i bhfeidhm.

Cairt eagraíochtúil - Maorseacht agus tacaíocht

Coláiste na bhFiann & Cumann na bhFiann

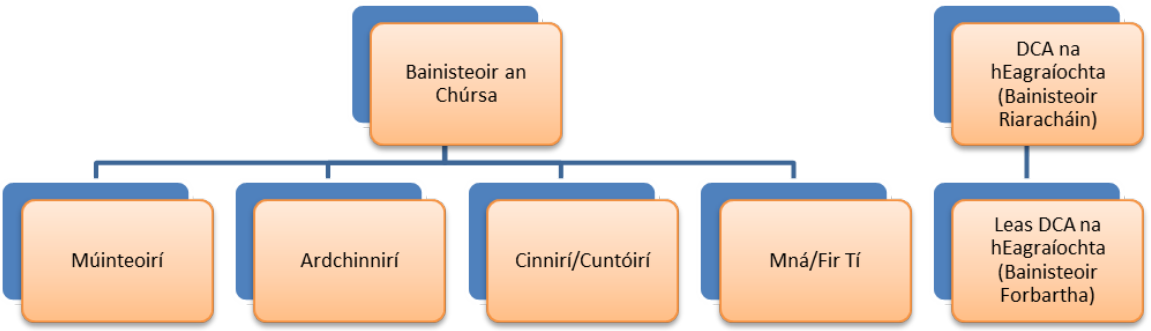

Bíonn an DCA agus Leas-DCA na heagraíochta ar fáil i gcónaí. Cuirtear na sonraí teagmhála seo ar fáil do gach ball foirne.

Aguisín 7 - Polasaí Frithbhulaíochta

Polasaí Frithbhulaíochta

Réamhrá

Aithníonn Coláiste na bhFiann go gcuireann an saol ina mhairimid na laethanta seo an iomad dúshláin os ár gcomhair a chuireann isteach ar ár sláinte agus ar ár bhfolláine. Tá sé tábhachtach go mbeadh polasaí ann chun deileáil le bulaíocht. Cuireadh an polasaí seo le chéile ag cruinnithe rialta de chuid Choláiste na bhFiann i rith na bliana 2004 – 2005.

Gaolmhaireacht le hÉiteas féiniúlachta an Choláiste.

Mian a bheith ann gach duine a chothú le go mbeidh ar a c(h)umas a p(h)oitéinseal a fhorbairt i dtimpeallacht ina ndéantar cúram dó / dí. Ní thagann iompraíocht bulaíochta leis an éiteas sin mar go mbaineann sé an bonn de chaighdéan an oideachais agus go mbíonn tionchar diúltach aige ar íospartaigh.

Aidhmeanna agus Cuspóirí

- Chun aird ar bhulaíocht mar chinéal iompraíochta nach nglactar leis a ardú i measc Bainisteoirí an Choláiste, Múinteoirí, Ardchinnirí, Cinnirí, an fhoireann nach mbíonn ag múineadh, daltaí agus tuismitheoirí / caomhnóirí.
- Éiteas Choláiste a bhunú a spreagfadh daltaí eachtraí bulaíochta a nochtadh agus a phlé.
- Atmaisféar dearfach a chruthú atá dírithe ar ómós don duine aonair.
- Maoirseacht chuimsitheach a chur i bhfeidhm mar aon le bealaí monatóireachta trína bhféadfaí gníomhaíochtaí uile an choláiste a fhaire.
- Nósanna imeachta a fhorbairt chun eachtraí iompraíochta bulaíochta a imscrúdú agus chun déileáil leo. Beidh gach eachtra bulaíochta iniúchta go hiomlán.
- Tacaíocht oiriúnach a thabhairt dóibh siúd atá faoi leatrom bulaíochta agus dóibh siúd atá páirteach ann.
- Measúnú a dhéanamh ar éifeacht pholasaí an choláiste agus athbhreithniú a dhéanamh air go rialta.

Céard is bulaíocht ann?

Ionsaí leanúnach go siceolaíoch nó go fisiciúil nó de chaint bhéil ag duine aonair nó ag grúpa i gcoinne daoine eile.

Na Saghasanna Bulaíochta

- Ionsaí fisiciúil – ag brú, ag dornáil, ag ciceáil, ag priocadh, ag cur coise i nduine srl.
- Damáiste do shealúchas – tógáil, goideadh, stróiceadh, cur i bhfolach rudaí, briseadh, graifití srl.
- Sracaireacht – éilimh ar airgead, éadaí, seoda, maisiúchán ar “iasacht” óna chéile.
- Imeaglú – focail nó “leagan na súl” a chuireann ionsaitheacht in iúl.
- Aonrú – nuair a aonraítear duine / daoine áirithe d’aon ghnó.
- Leasainmneacha maslacha – ainmneacha a ghortaíonn nó a náiríonn daltaí.
- Fonóid – nuair a théann magadh thar fóir le ráitis phearsanta arís agus arís eile i gcás duine áirithe amháin.
- Bulaíocht ar phearsanra scoile – bulaíocht ar bhaill fhoirne an cholaíste trí ionsaí fisiciúil, díobhaíl do shealúchas, tarcaisne ó bhéal, bagairt ar an gclanna srl.

- Iompar fhoirne – Bainisteoir, Múinteoirí, Ardchinnire, Cinnire, an fhoireann nach mbíonn ag múineadh ag cur le bulaíocht dalta trí shearbhas nó trí chaint mhaslaitheach in uirísliú, aon leagan cainte a bheadh bagarthach nó aon teagmháil nó cleachtadh abhpadh náireach.

Torthaí Bulaíochta
I measc na ndaltaí i gceist, bíonn easpa iontaoibhe, dian-imní, soghontacht, athruithe aoibhe agus iompair agus dochar déanta dá bhféinmhuinín, bhféinmheas. Ní foláir mar sin bheith aireach faoi athruithe in iompar mar bíonn gá le hidirghabháil ciallmhar agus tuisceannach.

Na Tuartha agus Comharthaí a thugann le fios go bhfuil cos ar bolg á imirt ar dhalta
- Imní faoi dhul chuig ranganna / linn snámha / suanlios srl. Mífhonn dul i suíomh éigin, diúltú.
- Ísliú ar chaighdeán oibre sna ranganna, laghdú díograise agus aire agus laghdú suime sa chúrsa.
- Pátrún de bhreoiteachtaí fisiciúla (m.sh. tinnis cinn nó goile).
- Athruithe gan mhíniú in aoibh nó iompar: tugtar iad seo faoi deara díreach roimh pé imeacht a bhfuil ina shuíomh bulaíochta don pháiste.
- Comharthaí infheicthe imní nó crá – staidaireacht, cúlú, tromluí, deacracht codlata, caoineadh, gan bheith ag ithe, caitheamh aníos, fliuchadh leapa; fonn imeachta ón gcúrsa, nó bogadh tí.
- Caint dheonach neamhghnáthach faoi dhalta nó oidí.
- Sealúchas ar iarraidh nó loite.
- Iarratais go minic ar airgead nó goid airgid, éadaí, maisiúchán, seoda.
- Liúr nó gearradh gan mhíniú nó éadaí loite.
- Mífhonn agus / nó diúltú cad a rá atá ag goilliúint air / uirthi.
- Dalta ag lorg airde go minic.

Ní cruthú na comhartaí seo iontu féin go bhfuil an dalta faoi leatrom. D'fhéadfadh roinnt de na comharthaí thuas a bheith i gceist i gcás uaignis bhaile. Má tharlaíonn siad go minic nó i gcomhair lena chéile is cóir iniúchadh a dhéanamh orthu lena fháil amach cad atá ag cur as don dalta.

Saintréithe in Iompar Bulaíochta
Ní foláir don fhoireann ina iomláine a aithint gur féidir le haon dalta a bheith faoi leatrom nó mar údar le hiompar bulaíochta. Cé nach nglacfaimid le haon iompar bulaíochta tá sé tábhachtach a aithint go bhfuil an bulaí chomh maith leis an íobartach ag iarraidh cúnamh agus comhairle.
An tÍobartach – Is feidir le duine ar bith fulaingt de bharr bulaíochta.
An Bulaí – Tá sé le tabhairt faoi deara gur féidir le heaspa muiníne a bheith ag cur isteach ar bhulaithe chomh maith le féinmheas íseal. Is minic a imrítear bulaíocht orthu a chleachtann bulaíocht. Is maith leis an mbulaí go ndíreofaí aird orthu. Go minic is comhartha ar chabhair atá in iompar bulaíochta ar pháiste.

Cá dtarlaíonn Bulaíocht?
Tarlaíonn bulaíocht go minic agus in aon áit. Is féidir leis tarlúint in aon áit sa choláiste msh. sna suanliosanna, sna ceathanna, sna leithris, sna seomraí ranga, sa chlós, sna tithe, ar an mbus, sa linn snámha, ar an mbóthar, sna seomraí feistis, sna pasáistí agus sa halla. Tá sé ríthábhachtach go mbíonn maoirseacht ar na daltaí an tam ar fad.

Nósanna imeachta chun lompraíochta Bulaíochta a imscrúdú agus chun déileail leis

- Déanfar gach iarracht eachtraí bulaíochta a sheachaint trí súil ghéar a choinneáil ar iompar baill an Choláiste agus deánfar idirghabhaíl dá réir.
- Déanfar iniúchadh iomlán ar gach tuairisc / eachtra bulaíochta agus beidh déileáil cuí déanta dá réir. Spreagfar na daltaí le heachtraí bulaíochta a nochtadh agus a phlé.
- Cuirfear an Bainisteoir ar an eolas faoi gach eachtra bulaíochta láithreach. Cuirfear tuairisc scríofa iomlán ar gach eachtra ar ais go dtí an Ardoifig tar éis an chúrsa.
- Coinneofar taifead scríofa ar an bplé a bhíonn ag Múinteoirí/Bainisteoirí leo siúd a bhíonn i gceist.
- I gcásanna ina gcruthaítear bulaíocht, rachaidh an Bainisteoir i dteagmháil láithreach leis an gCathaoirleach nó duine ainmnithe ina (h)áit. Ní chóir breithiúnas pearsanta a dhéanamh ar an suíomh.
- Ar chomhairle an Chathaoirligh, rachfar i dteagmhaíl leis na tuismitheoirí ar an dá thaobh a luaithe agus is féidir.
- Beidh aire ceart tugtha don bhulaí agus don íospartach.

Bealaí chun lompraíochta Bulaíochta a sheachaint

- Cruthófar atmaisféar a spreagann omós sna cúrsaí.
- Taispéanfaidh na cinnirí, na hardchinnirí, na Múinteoirí srl. dea-shampla i gcónaí.
- Beidh córas daingean soléir smachta i bhfeidhm i gcónaí.
- Cothófar féinmheas i measc na ndaltaí.
- Cruthófar atmaisféar sa choláiste go dtuigfidh gach duine go bhfuil dualgas air / uirthi, cuma cén céim atá acu, aon iompar míchuí a thuairisciú.

Gníomhaíochtaí Rathúlachta

- Ceardlanna praicticiula a dhíríonn ar scileanna cumarsáide a fhorbairt. Bainfear usáid as modhanna eagsúla cosúil le dramaíocht, ealaín agus ceardaíocht, ceol, plé agus físteipeanna chun na scileanna seo a fhorbairt.
- Aiseolas dearfach a mhealladh ó Mhúinteoirí, Cinnirí, Ardchinnirí, tuismitheoirí agus daltaí.

Rólanna agus Freagrachtaí

- Déanfaidh an Cathaoirleach agus foirne na gColáistí comhordúchán agus mon atóireacht ar chur i bhfeidhm polasaí frith-bhulaíochta.
- Tiocfaidh an polasaí i bhfeidhm sa samhradh 2005.
- Deánfar athbhreithniú ar fheidhm an pholasaí nua tar éis an tsamhraidh, ag cruinniú measúnaithe na gcúrsaí.
- Dhaingnigh an Bord Stiúrtha an polasaí go hoifigiúil ar an 25 Aibreán 2007.

Aguisín 8 - Polasaí Gearána

Polasaí Gearána

Cuireann Coláiste agus Cumann na bhFiann fáilte roimh aiseolas ó bhaill foirne, oibrithe deonacha, tuismitheoirí agus daoine óga a úsáideann a gcuid seirbhísí. Tá aiseolas ríthábhachtach chun gach seirbhís amach anseo a phleanáil agus a fheabhsú. Déantar aon ghearáin a eascraíonn as aiseolas a bhainistiú ar bhealach cothrom agus trédhearcach, agus déileáiltear leo go héifeachtach, go cothrom, le meas agus faoi rún.

Iarrtar i gcóir aiseolas go foirmiúil agus go neamhfhoirmiúil le linn agus tar éis gach imeachta, cúrsa nó club a eagraítear. Go minic, bíonn réiteach coinbhleachta níos éifeachtaí de bharr na n-iarratas seo toisc gur féidir déileáil le saincheisteanna go tráthúil sula ndéantar gearáin oifigiúla díobh. Cé go ndéileáiltear le gearáin ghinearálta tríd an bpolasaí gearána, leanfaidh gearáin de chineál cosanta leanaí nósanna imeachta an Pholasaí um Chosaint Leanaí. Is féidir gach aiseolas a dhéanamh trínár suirbhéanna iarchúrsa/club nó trí ríomhphost a sheoladh chuig eolas@cnb.ie.

Is féidir le daoine gearán a dhéanamh faoi na rudaí seo a leanas (Ní liosta iomlán é seo ach samplaí):

- Imeachtaí nó cúrsaí a fheidhmíonn an eagraíocht
- Fostaí nó oibrí deonach de chuid na heagraíochta
- Bainistíocht na heagraíochta

Cé atá in ann gearán a dhéanamh?

- Daoine óga
- Tuismitheoirí nó caomhnóirí dlíthiúla
- Oibrithe Deonacha
- Fostaithe

Gearáin fhoirmiúla

Ní mór gearáin fhoirmiúla a bheith faighte i scríbhinn – le litir (Ionad Óige na hÉireann, Droim Rí, Co. na Mí) nó trí ríomhphost a sheoladh (eolas@cnb.ie). Seolfar admháil go bhfuarthas an gearán laistigh de 10 lá oibre. Tabharfar fógra dóibh siúd a bhaineann leis an ngearán agus déanfar plean chun dul i ngleic leis an ngearán i measc na bainistíochta. Más mian le duine óg gearán a dhéanamh is féidir leo é sin a dhéanamh le tuismitheoir/caomhnóir. Má bhaineann an gearán le bainisteoir san eagraíocht déileálfaidh an Príomhfheidhmeannach leis an ngearán. Má bhaineann an gearán leis an bhfoireann Bhainistíochta, an Príomhfheidhmeannach san áireamh, déantar an gearán le Cathaoirleach bhord na heagraíochta.

Ainm an Choláiste/Cumann : _____ Dáta : _____

Is é/í _____ an Duine Caidrimh Ainmnithe.

Is é/í _____ an Leas Duine Caidrimh Ainmnithe.

Táim eolach ar Pholasaí Cosaint Leanaí Choláiste agus Cumann na bhFiann agus tuigim má tá ceist ar bith agam faoi ghné ar bith de Chosaint Leanaí go dtéim i gcomhairle leis an DCA nó an Leas DCA. Tuigim freisin an dualgas atá orm agus mé mar DFS (Duine Faoi Shainordú)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____